روزگار

روزنامه اقتصادی صبح ایران

www.roozgarpress.ir

شماره پیاپی: ۳۳۰۰ ■ چهارشنبه ■ ۲۷ آبان ۱۴۰۵ ■ ۸ جمادی الثانیه ۱۴۴۷ ■ ۱۸ نوامبر ۲۰۲۶ ■ ۱۲ صفحه ■ تک شماره: ۲۰۰۰۰ تومان

رئیس کل بانک مرکزی:

ترمز رشد نقدینگی را کشیدیم

رئیس کل بانک مرکزی از جمع‌آوری حدود هزار همت از ذخایر تزریق‌شده به شبکه بانکی خبر داد و گفت: افزایش نسبت دریافت جرایم تخطی بانک‌ها و افزایش وجه التزام اضافه‌برداشت بانک‌ها از جمله اقداماتی بود که برای کنترل رشد نقدینگی انجام شد و توانستیم طی چهار ماه گذشته ترمز رشد نقدینگی را بکشیم...

| صفحه ۴

رئیس ستاد کل نیروهای مسلح:

اراده ملی سرنوشت جنگ را رقم می‌زند

رئیس ستاد کل نیروهای مسلح با تأکید بر اینکه اراده ملی و ایمان، نه تجهیزات نظامی، سرنوشت میدان جنگ را تعیین می‌کند، گفت: آمریکایی‌ها را در این منطقه تا قطب جنوب عقب خواهیم راند...

| صفحه ۳

تاکتیک‌های جدید ایران برای مقابله با تحرکات نیروی دریایی آمریکا در دریای عمان؛

محاصره در برابر محاصره

محاصره دریایی ایران، راهبردی است که آمریکا با هدف افزایش فشار اقتصادی بر تهران دنبال می‌کند؛ اما این اقدام با اهرم‌های متقابل ایران در تنگه هرمز، مسیرهای زمینی و توان بازدارندگی دریایی روبه‌رو شده است؛ معادله‌ای که هزینه‌های نظامی و اقتصادی سنگینی را به واشنگتن تحمیل می‌کند...

| صفحه ۳

گزارش «روزگار» از عملیاتی شدن طرح زمستانی پلیس پایتخت برای مدیریت تردد

آماده‌باش زمستانی

سردار ابوالفضل موسوی‌پور، رئیس پلیس راهور در رزمایش بزرگ طرح زمستانی سال ۱۴۰۵ پلیس راهور و شهرداری تهران: به مردم اطمینان می دهیم آمادگی لازم برای مدیریت شرایط زمستانی را داریم

صفحه ۷

ویترین پیشنهادی

اقتصاد

گزارش «روزگار» از تبعات حذف ارز مبادله ای

شعله‌ای در آتش گرانی

۴

انرژی

واکاوی چرخه بی‌پایان طرح‌های بنزینی

رنگین‌کمان سیاست‌گذاری

۶

سیاست

وقتی ناظر فنی به بازجوی سیاسی تبدیل می‌شود؛

آژانس در تله غربی‌ها

۲

سرمقاله

راز وحشت کالاس

حنیف غفاری،
کارشناس مسائل بین‌الملل

مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا از ناامیدی در گفت‌وگوهای ابوظبی درباره اوکراین پرده برداشت، اما راز اصلی این ناامیدی هراس از حاشیه‌رانی اروپا به وسیله آمریکا در معادلات جهانی است.

اعتراف صریح کایا کالاس، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا به ناامیدی از گفت وگوهای ابوظبی درباره جنگ اوکراین ، پرده از حقیقتی برمی‌دارد که رهبران اروپایی ماه‌هاست به سختی می‌کوشند آن را پنهان کنند.

عبارات وی از نبود نشانه‌ای از حسن نیت طرف‌ها گرفته تاگلایه از حملات به زیرساخت‌های غیرنظامی، در ابتدا اروپا را قربانی بی‌اعتمادی و جنگ‌طلبی جلوه می‌دهد...

|ادامه در صفحه ۲

رئیس کمیسیون برنامه و بودجه:

مسائلی مانند سوخت و قیمت آن ارتباطی به بانک مرکزی ندارد

رئیس کمیسیون برنامه و بودجه با انتقاد از ورود بانک مرکزی به موضوعات خارج از مسئولیت گفت: مسائلی مانند سوخت و قیمت آن ارتباطی به بانک مرکزی ندارد و اجرای کالابرگ نیز از وظایف این بانک نیست. غلامرضا تاجگردون در نشست علنی مجلس شورای اسلامی، با انتقاد از ناهماهنگی در تصمیمات اقتصادی دولت برای سال ۱۴۰۵، به تشریح پیامدهای سیاست‌های مالی و پولی دولت و آثار آن بر ترازنامه بانک مرکزی پرداخت. رئیس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس با اشاره به جلسه‌ای که در زمان بررسی لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ و پیش از بروز شرایط جنگی و محاصره، با حضور تعدادی از وزرا در صحن مجلس برگزار شده بود، اظهار کرد: در آن جلسه از آقای همتی درباره شکاف و ناهماهنگی میان تصمیمات دولت در حوزه‌های مختلف اقتصادی از جمله کالابرگ، ارز، حقوق ورودی و درآمدها سؤال کردم. وی ادامه داد: در همان جلسه به آقای همتی گفتم برای عبور از این وضعیت، یک راهکار وجود دارد که البته راهکاری غیرفنی و نادرست است و آن، هجوم به بانک مرکزی برای تأمین خواسته‌ها و هزینه‌های متعدد دولت است. آقای همتی نیز در پاسخ تأکید کرد که زیر بار چنین فشاری نخواهد رفت. تاجگردون افزود: با وجود این، بودجه آشکار و پنهان دولت، در نتیجه تصمیمات دولت و فرادولت، به سمت ترازنامه بانک مرکزی حرکت کرده و به آن فشار وارد آورده است؛ ترازنامه‌ای که اکنون در حال برطرف کردن مشکلات دولت است، اما در مقابل، آسیب‌های جدی به چند بخش دیگر اقتصاد وارد می‌کند. نماینده مردم گچساران و باشت در مجلس در تشریح آثار ترازنامه بانک مرکزی بر اقتصاد و معیشت مردم گفت: ترازنامه بانک مرکزی از بخش‌های مختلفی تشکیل شده که یکی از مهم‌ترین آنها پایه پولی است. خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی، خالص بدهی دولت به بانک مرکزی و خالص بدهی بانک‌ها به این بانک، از اجزای پایه پولی محسوب می‌شوند که با اعمال ضریب فزاینده به نقدینگی تبدیل شده و در نهایت می‌توانند آثار تورمی به دنبال داشته باشند. وی با اشاره به افزایش سهم خالص دارایی‌های خارجی در پایه پولی تصریح کرد: یکی از بخش‌های مهم ترازنامه بانک مرکزی، خالص دارایی‌های خارجی است که سهم آن در پایه پولی به ۸۸ درصد رسیده است.

« آگهی مزایده »

سازمان ساماندهی مشاغل شهری و فرآورده های کشاورزی شهرداری اصفهان

سازمان ساماندهی مشاغل شهری و فرآورده های کشاورزی شهرداری اصفهان در نظر دارد بهره برداری از برخی بازارهای روز کوثر (۹، ۱۲ و ۱۶) با شماره مزایده های ۵۰۰۵۰۰۰۵۹۷۶۰۰۰۰۷۵ الی ۵۰۰۵۰۰۰۵۹۷۶۰۰۰۰۷۷ را از طریق مزایده عمومی و با جزئیات مندرج در اسناد مزایده، با بهره گیری از سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (www.setadiran.ir) به صورت الکترونیکی واگذار نماید.

زمان انتشار در سایت: ۱۴۰۵/۰۸/۲۷ ساعت ۱۲:۰۰

مهلت دریافت اسناد مزایده: ۱۴۰۵/۰۹/۰۲ ساعت ۱۲:۰۰

تاریخ بازدید: ۱۴۰۵/۰۸/۲۷ تا ۱۴۰۵/۰۹/۱۲ ساعت ۱۰:۰۰ تا ۱۲:۰۰

آخرین مهلت ارسال پیشنهاد قیمت: ۱۴۰۵/۰۹/۱۲ ساعت:۱۲:۰۰

زمان بازگشایی: ۱۴۰۵/۰۹/۱۴ ساعت ۱۲:۰۰

زمان اعلام برنده: ۱۴۰۵/۰۹/۱۶ ساعت ۱۲:۰۰

۱- ارائه سپرده شرکت در مزایده به میزان و شرح مندرج در اسناد الزامی است.

۲- سازمان در رد یک یا تمام پیشنهادها مختار است در این صورت سپرده ها مسترد خواهد شد.

۳- شرکت در مزایده به منزله قبول تمام شروط و تکالیف سازمان موضوع ماده ۱۰ آیین نامه مالی و معاملاتی سازمان های وابسته به شهرداری اصفهان می باشد.

۴- شرایط و نحوه واگذاری و مشخصات کاملاً در اسناد مزایده اعلام گردیده که پیشنهاد دهندگان باید یک نسخه از آن را دریافت و با قید قبولی امضاء کرده و به همراه سایر مدارک و مستندات اعلامی به پیشنهاد خود ضمیمه و ارسال نمایند.

ضمنا رعایت موارد ذیل الزامی است :

۱- برگزاری مزایده صرفا از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت می باشد و کلیه مراحل فرآیند مزایده شامل خرید و دریافت اسناد مزایده (در صورت وجود هزینه مربوطه)، پرداخت تضمین شرکت در مزایده (ودیعه)، ارسال پیشنهاد قیمت و اطلاع از وضعیت برنده بودن مزایده گران محترم از این طریق امکان پذیر می باشد .

۲- کلیه اطلاعات موارد اجاره شامل مشخصات، شرایط و نحوه اجاره در برد اعلان عمومی سامانه مزایده، قابل مشاهده، بررسی و انتخاب می باشد.

۳- علاقه مندان به شرکت در مزایده می بایست جهت ثبت نام و دریافت گواهی الکترونیکی(توکن) با شماره های ذیل تماس حاصل نمایند :

مرکز پشتیبانی و راهبری سامانه: ۱۴۵۶-۰۲۱

اطلاعات تماس دفاتر ثبت نام استانها، در سایت سامانه (www.setadiran.ir) بخش "ثبت نام/ پروفایل مزایده گر "موجود است.

سازمان ساماندهی مشاغل شهری و فرآورده های کشاورزی شهرداری اصفهان

خبر ویژه

نایب رئیس مجلس:

علی‌رغم لفاظی دشمن ترتیبات ایرانی تنگه هرمز تنها راه ایمن است

نایب رئیس مجلس تصریح کرد: واقعیت تنگه هرمز، سند زنده این ادعاست که علی‌رغم لفاظی‌های دشمن، ترتیبات ایرانی در تنگه هرمز تنها راه ایمن است.
علی نیکزاد در جلسه علنی مجلس شورای اسلامی در نطق پیش از دستور خود، گفت: تجربه جنگ تحمیلی آمریکا و متحدانش، این واقعیت انکارناپذیر را مجدداً بر صفحه تاریخ ثبت کرد که هیچ قدرتی، در برابر ایستادگی و مقاومت ملت ایران، توان دوام ندارد.
نایب رئیس مجلس تصریح کرد: واقعیت تنگه هرمز، سند زنده این ادعاست که علی‌رغم لفاظی‌های دشمن، ترتیبات ایرانی در تنگه هرمز تنها راه ایمن است. این نه یک ادعا، که یک واقعیت میدانی و راهبردی است که دشمنان نیز ناچار به اعتراف به آن هستند.
وی افزود: تقابل آمریکای جنایتکار با ما یک تقابل راهبردی بوده و از سال‌های قبل از انقلاب آغاز شده است و فقط در برهه‌های مختلف زمانی، شکل خاصی از این مقابله برجسته شده است؛ یک روز جنگ نظامی برجسته شده است و در برخی برهه‌ها جنگ اقتصادی، و در این ایام هر دو جبهه با فشار حداکثری در حال اجراست.
نیکزاد گفت: رزمندگان جنگ نظامی با اقتدار کارشان را انجام می‌دهند و مردم شریف ایران نیز در این نبرد اقتصادی صادقانه مقاومت می‌کنند و همه دنیا را متحیر کرده‌اند.
نیکزاد ادامه داد: اما این میدان، سربازان دیگری نیز می‌طلبد؛ سربازان اقتصادی. تنها راه عبور از این پیچ تاریخی، آن است که سربازان اقتصادی نیز وظیفه خود را در قبال مردم انجام دهند. مدیران اجرایی کشور باید با تدبیر، گره از مشکلات مردم بگشایند و با مدیریت جهادی، در کنار مردم بایستند.

وقتی ناظر فنی به بازجوی سیاسی تبدیل می‌شود؛

آژانس در تله غربی‌ها

نشست پیش‌روی شورای حکام در سایه درز اطلاعات محرمانه به رسانه‌های غربی و سکوت آژانس در قبال تهدید تأسیسات هسته‌ای ایران، به آزمونی تاریخی برای استقلال این نهاد تبدیل شده است؛ رویکردی که تهران هشدار می‌دهد دیپلماسی را به بن‌بست می‌کشاند.
نشست شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در حالی از ۱۶ تا ۲۰ نوامبر برگزار می‌شود که انتشار زودهنگام بخش‌هایی از گزارش مدیرکل درباره برنامه هسته‌ای ایران، بار دیگر موضوع استقلال و بی‌طرفی این نهاد بین‌المللی را به کانون توجه تبدیل کرده است؛ گزارشی که می‌تواند زمینه‌ساز دور تازه‌ای از فشارهای سیاسی علیه تهران باشد.
در آستانه نشست جدید شورای حکام، انتشار بخش‌هایی از گزارش محرمانه رافائل گروسی، مدیرکل آژانس، از طریق خبرگزاری رویترز، پیش از انتشار رسمی، بار دیگر انتقاد ایران از عملکرد این نهاد را برانگیخته است. تکرار چنین اتفاقی این پرسش را مطرح می‌کند که چگونه اطلاعات محرمانه آژانس پیش از طرح رسمی در اختیار رسانه‌های غربی قرار می‌گیرد و چرا سازوکار مشخصی برای جلوگیری از این روند وجود ندارد؟
از نگاه تهران، این مسئله صرفاً یک نقص اداری نیست، بلکه نشانه‌ای از آسیب‌پذیری آژانس در برابر فشارهای سیاسی و رسانه‌ای است؛ موضوعی که می‌تواند اعتبار این نهاد را به عنوان مرجع تخصصی نظارت بر فعالیت‌های هسته‌ای کشورها تحت تأثیر قرار دهد.

آژانس؛ نهاد فنی یا ابزار فشار سیاسی؟

یکی از محورهای اصلی انتقاد ایران به گزارش‌های اخیر آژانس، غلبه نگاه سیاسی بر ارزیابی‌های فنی است. تهران معتقد است برخی مدیران آژانس تحت تأثیر رویکردهای جانبدارانه آمریکا و کشورهای اروپایی، به‌جای ارائه ارزیابی متوازن از برنامه هسته‌ای ایران، بر گزارش‌دهی یک‌سویه پافشاری می‌کنند. این در حالی است که اعتبار آژانس به استقلال حرفه‌ای و بی‌طرفی آن وابسته است. هرگونه برداشت از تأثیرپذیری این نهاد از فشار قدرت‌های بزرگ، می‌تواند اعتماد کشورهای عضو به سازوکارهای نظارتی آن را تضعیف کند.
در واقع، اختلاف کنونی تهران و آژانس صرفاً بر سر محتوای یک گزارش نیست؛ بلکه به مسئله مهم‌تری بازمی‌گردد و آن اینکه آیا آژانس همچنان قادر است مأموریت فنی و نظارتی خود را مستقل از ملاحظات سیاسی قدرت‌های بزرگ انجام دهد؟

حمله به تأسیسات هسته‌ای؛ واقعیتی که نمی‌توان نادیده گرفت

یکی از مهم‌ترین بخش‌های گزارش جدید گروسی، اشاره به شرایط بی‌سابقه ایجاد شده در پی حملات نظامی علیه تأسیسات هسته‌ای ایران و اختلال در فعالیت‌های نظارتی آژانس است. از نگاه تهران، این موضوع باید در چارچوب علت اصلی شکل‌گیری وضعیت فعلی بررسی شود؛ یعنی حملات نظامی آمریکا و رژیم صهیونیستی به تأسیسات هسته‌ای ایران که در جریان مذاکرات دیپلماتیک و برخلاف موازین و اصول بین‌المللی صورت گرفت. ایران معتقد است آژانس نمی‌تواند از یک‌سو به اختلال در فعالیت‌های نظارتی خود اذعان کند و از سوی دیگر، بدون اشاره صریح به عامل ایجاد این وضعیت، صرفاً بر مطالبات خود از تهران تمرکز داشته باشد.
این تناقض، یکی از مهم‌ترین موانع بازسازی اعتماد میان ایران و آژانس است. طبیعی است که حمله به تأسیسات هسته‌ای تحت پادمان، شرایط همکاری‌های نظارتی را به‌طور اساسی تغییر دهد و انتظار برای تداوم همکاری‌ها بدون توجه به پیامدهای این حملات، واقع‌بینانه نباشد.

تکرار قطعنامه‌ها؛ بن‌بست تازه در مسیر دیپلماسی

احتمال تلاش کشورهای غربی برای تصویب قطعنامه جدید علیه ایران در نشست پیش‌رو، یکی دیگر از موضوعات است. تجربه نشست‌های گذشته نشان داده است که تکرار قطعنامه‌های انتقادی لزوماً به حل اختلافات فنی منجر نمی‌شود و حتی می‌تواند فضای سیاسی پرونده هسته‌ای را پیچیده‌تر کند.
از سوی دیگر، اختلاف‌نظر میان اعضای دائم شورای امنیت درباره تحولات مرتبط با پرونده ایران و سازوکار اسنپ‌بک، نشان می‌دهد که دستیابی به اجماع بین‌المللی درباره اقدامات بعدی علیه تهران نیز با چالش‌هایی مواجه است.

پیام تهران درباره آینده همکاری با آژانس

اظهارات اسماعیل بقائی سخنگوی وزارت امور خارجه درباره معاهده منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای (NPT) نیز حامل پیامی قابل توجه است. تهران تأکید کرده است تا زمانی که عضو این معاهده باشد، به تعهدات خود پایبند خواهد بود و هرگونه تصمیم درباره آینده عضویت باید از مسیرهای قانونی و نهادهای ذی‌ربط اتخاذ شود.
وی افزود: آژانس دچار یک مشکل ساختاری است که گزارش‌های آن سر از رسانه‌های غربی درمی‌آورد. آژانس تحت تأثیر رویکردهای جانبدارانه برخی از مدیران خود و تحت نفوذ آمریکا و برخی کشورهای اروپایی، بر همان روش پیشین خود پافشاری می‌کند؛ یعنی گزارش‌دهی یک‌سویه در خصوص برنامه هسته‌ای ایران. این روند هم به اعتبار آژانس به‌عنوان نهاد صلاحیت‌دار بین‌المللی در خصوص موضوع هسته‌ای لطمه زده و هم مسئولیت آژانس را در پی خواهد داشت.
وی افزود: بهانه‌سازی برای تشدید فضا درباره برنامه هسته‌ای ایران سودی برای آنها نداشته است؛ چراکه در دوره‌های قبلی، گزارشی که ارائه دادند و قطعنامه‌ای که صادر کردند، منجر به طرح موضوع در شورای امنیت شد؛ در حالی که دو عضو شورای امنیت موافق این روند نیستند.
بقایی تصریح کرد: نکته‌ای که در این گزارش وجود دارد و حائز اهمیت است، این است که آژانس جزو معدود مواردی است که ظاهراً مجبور شده به این واقعیت اعتراف کند که حملات علیه تأسیسات هسته‌ای ایران، وضعیت بی‌سابقه‌ای را ایجاد کرده و باعث شده فعالیت‌های آژانس در ایران متوقف شود. آژانس و شخص مدیرکل این واقعیت عریان را نادیده گرفتند.
درواقع، پیام ایران این است که همکاری‌های نظارتی نمی‌تواند از شرایط امنیتی و سیاسی جدید جدا باشد و بازگشت به وضعیت عادی، مستلزم توجه آژانس به واقعیت‌های میدانی و مسئولیت عاملان حمله به تأسیسات هسته‌ای کشور است.

نشست وین؛ آزمون اعتبار آژانس

نشست ۱۶ تا ۲۰ نوامبر شورای حکام را باید فراتر از یک اجلاس معمولی برای بررسی گزارش‌های هسته‌ای ایران ارزیابی کرد. این نشست در شرایطی برگزار می‌شود که اعتماد میان تهران و آژانس به‌شدت آسیب دیده و هرگونه اقدام سیاسی جدید می‌تواند مسیر همکاری‌های آینده را دشوارتر کند. اگر مدیرکل و اعضای شورای حکام بدون توجه به حملات نظامی علیه تأسیسات هسته‌ای ایران و پیامدهای آن، صرفاً بر افزایش فشار بر تهران متمرکز شوند، بعید است بتوان انتظار تحول مثبتی در روابط ایران و آژانس داشت. در مقابل، اتخاذ رویکردی متوازن، پرهیز از سیاسی‌کاری و توجه به مسئولیت‌های ناشی از تعرض به تأسیسات هسته‌ای تحت پادمان می‌تواند زمینه‌ساز کاهش تنش‌ها باشد.

سرمقاله

راز وحشت کالاس

| ادامه از صفحه اول

...اما اگر دقیق‌تر به ورای این غبار نگاه کنیم، درمی‌یابیم ناله‌های دیپلمات ارشد اتحادیه، ربط چندانی به میز مذاکره و مواضع مسکو ندارد؛ راز این وحشت جای دیگری است و آن، وحشت اروپاییان از «خود آمریکای ترامپ» است، نه کرملین.
چرخه‌ای از خطاهای راهبردی، اروپاییان را به باتلاق کنونی کشانده است. سال‌ها اصرار بر گسترش بی‌وقفه ناتو به شرق، همراه با جنگ‌افروزی بی‌محابا در اوکراین، نه‌تنها به ثبات امنیت قاره نیفزود، بلکه خاک این اتحادیه را به صحنه منازعه‌ای مستمر و بلامنازع بدل ساخت. هر موشکی که برای مهار تصور «تهدید شرق» پرتاب شد، قاره را بیش از پیش در چرخه بی‌پایان ناامنی و دشمنی غرق کرد و امروز این قاره، که خود همواره ادعای داوری و مداخله در سرنوشت دیگران را داشت، به محلی برای کارزارهای بی‌رحمانه قدرت‌های بزرگ تبدیل شده است.
اما داستان به همین جا ختم نمی‌شود. آنچه بر عصبانیت و اضطراب واقعی کالاس و همکارانش می‌افزاید، جایگاه روبه‌افول اروپا در معادله‌های بزرگ است؛ آسیبی که این بار نه از سوی رقیب سنتی، بلکه از سوی شریک دیرینشان وارد شده است. اروپاییان امروز این وحشت را در دل دارند که دولت تازه آمریکا با وسواس و جدی بودن بیشتر، آنان را از دور مذاکره با روسیه به حاشیه خواهد راند. این نگرانی توفیق واقعیت نبوده؛ نشانه‌ها حاکی از آن است که چنین اتفاقی پیش‌تر نیز رخ داده و بروکسل را در جایگاه ناظری کم‌نقش نشانده است.
به عبارت گویاتر، دغدغه کالاس اصلاً درباره روسیه نیست؛ این وحشت، زاده نقشه‌ای است که در اتاق قدرت واشنگتن برای کنار زدن اروپا از میز تصمیم‌گیری ترسیم می‌شود. اروپاییان بارها اثبات کرده‌اند در برابر هرج و مرج امنیتی به‌وجودآمده به وسیله نیروهای خارجی، هیچ ابزار و راهبرد مستقلی ندارند. امروز به خوبی دریافته‌اند سیاستمداری به نام دونالد ترامپ که روزگاری برجسته‌ترین چهره معادلات جهانی‌شان بود، دیگر به آنان نه به چشم متحد برابر که به چشم صفی از «خطرآفرینان بی‌توان» نگاه می‌کند و هر دم که بر پهنای جنگ‌افروزی‌های منطقه‌ای می‌افزاید، اروپاییان ناگزیر می‌بینند در حالی که کانون مناقشه جهانی هستند، از گردونه تصمیم‌سازی آن حذف شده‌اند.

خبر

انتقاد چین و روسیه از حملات به تأسیسات هسته‌ای ایران

نمایندگان چین و روسیه در افتتاحیه هفتمین دوره کنفرانس ایجاد منطقه عاری از سلاح‌های هسته‌ای و سلاح‌های کشتار جمعی در خاورمیانه از حملات به تأسیسات هسته‌ای ایران توسط رژیم صهیونیستی و آمریکا انتقاد کردند.

هفتمین دوره کنفرانس ایجاد منطقه عاری از سلاح‌های هسته‌ای و سلاح‌های کشتار جمعی در منطقه از ۱۶ تا ۲۰ نوامبر ۲۰۲۶ در مقر سازمان ملل متحد در نیویورک در حال برگزاری است.

نماینده چین در سازمان ملل در افتتاحیه این اجلاس با انتقاد از حملات به تأسیسات هسته‌ای ایران و نقض قوانین بین‌المللی در این باره گفت جامعه جهانی باید برای برقراری آتش‌بس و توقف جنگ وارد عمل شود و تمامی کشورها باید به حق ایران در برخورداری از انرژی صلح‌آمیز هسته‌ای احترام بگذارند.

نماینده چین در سازمان ملل در عین حال اشاره کرد: حمله به تأسیسات هسته‌ای تحت پادمان آژانس انرژی اتمی، نقض منشور سازمان ملل و حقوق جهانی است و این حملات منطقه را با خطر نشت مواد رادیواکتیو و درگیری‌های غیرقابل مهار روبه‌رو می‌کند. او همچنین با اشاره به اینکه اعمال به زور و تهدید به جنگ راهکار برنامه هسته‌ای ایران نیست و بیشتر منطقه را به لبه پرتگاه خطرناک می‌برد، گریزی نیز به رژیم صهیونیستی زد و گفت: اسرائیل باید هرچه سریع‌تر به معاهده ان پی تی بپیوندد و تأسیسات هسته‌ای خود را تحت نظارت آژانس قرار بدهد.

تظاهرات علیه ترامپ و جنگ با ایران در فیلیپین

در آستانه سفر رئیس جمهور آمریکا به فیلیپین اعتراضات علیه سیاست‌های جنگ طلبانه وی در این کشور همچنان ادامه دارد. صدها نفر در جریان اعتراضات گسترده علیه دونالد ترامپ رئیس جمهور آمریکا در مانیل بازداشت شدند. این اعتراضات در آستانه سفر ترامپ به فیلیپین برای شرکت در اجلاس آسه آن و در پی خشم عمومی از پیامدهای جنگ ایران و ابتکار فناوری هوش مصنوعی آمریکا برگزار شده است. برگزارکنندگان پیش‌بینی کرده‌اند تا ۱۰ هزار نفر در دور جدید اعتراضات امروز سه‌شنبه شرکت کرده و به سمت محل برگزاری اجلاس حرکت کنند. پلیس تاکنون نزدیک به ۳۰۰ نفر را در اعتراضات روزهای گذشته بازداشت کرده و تدابیر امنیتی شدیدی در پایتخت برقرار کرده است.

خبر ویژه

رئیس ستاد کل نیروهای مسلح:

اراده ملی سرنوشت جنگ را رقم می‌زند

رئیس ستاد کل نیروهای مسلح با تأکید بر اینکه اراده ملی و ایمان، نه تجهیزات نظامی، سرنوشت میدان جنگ را تعیین می‌کند، گفت: آمریکایی‌ها را در این منطقه تا قطب جنوب عقب خواهیم راند. سرلشکر عبداللهی، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح و فرمانده قرارگاه مرکزی حضرت خاتم‌الانبیا(ص)، در جریان بازدید از نمایشگاه برنامه‌ها و فعالیت‌های شاخص بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس و مقاومت، با اشاره به دو جنگ اخیر گفت: آمریکا و رژیم صهیونیستی از ابتدا به دنبال سرنگونی جمهوری اسلامی ایران بودند و همه توان و سازوکار نظامی خود را برای تحقق این هدف به میدان آوردند؛ اما دشمن تصور می‌کرد که در مدت کوتاهی به هدف خود می‌رسد و این اتفاق نیفتاد. وی افزود: جنگ تحمیلی ۱۲ روزه با آتش‌بس پیشنهادی دشمن پایان یافت و در جنگ بعدی نیز، با وجود اینکه دشمن تصور می‌کرد ظرف ۲۴ تا ۴۸ ساعت کار را تمام می‌کند، نبرد ۴۰ روز ادامه پیدا کرد. تجربه این دو جنگ نشان داد که تجهیزات نظامی تنها بخشی از عوامل مؤثر در جنگ است و آنچه سرنوشت میدان را تعیین می‌کند، اراده ملی، ایمان و اعتقاد به وعده‌های الهی است. رئیس ستاد کل نیروهای مسلح با اشاره به اینکه دشمن نه موفق به تصرف خاک کشور شد و نه توانست اراده ملت ایران را متزلزل کند، تصریح کرد: جنگ با آسیب‌ها و سختی‌های فراوانی همراه بود و جنایت‌های سنگینی در جریان آن رخ داد؛ اما در کنار این خسارت‌ها، درس‌ها و تجربه‌های مهمی نیز برای کشور به همراه داشت.

تاکتیک‌های جدید ایران برای مقابله با تحرکات نیروی دریایی آمریکا در دریای عمان؛

محاصره در برابر محاصره

محاصره دریایی ایران، راهبردی است که آمریکا با هدف افزایش فشار اقتصادی بر تهران دنبال می‌کند؛ اما این اقدام با اهرم‌های متقابل ایران در تنگه هرمز، مسیرهای زمینی و توان بازدارندگی دریایی روبه‌رو شده است؛ معادله‌ای که هزینه‌های نظامی و اقتصادی سنگینی را به واشنگتن تحمیل می‌کند.

محاصره دریایی ایران را باید یکی از مراحل مهم تقابل پس از جنگ ۴۰ روزه دانست؛ مرحله‌ای که در آن، آمریکا تلاش می‌کند با انتقال میدان فشار از عرصه نظامی به حوزه تجارت و اقتصاد دریایی، اهدافی را دنبال کند که در میدان رویارویی نظامی به آن دست نیافته است. با این حال، این راهبرد با یک واقعیت تعیین‌کننده روبه‌رو است: ایران کشوری نیست که موقعیت جغرافیایی، ظرفیت‌های دفاعی و قدرت اثرگذاری آن در معادلات منطقه‌ای را بتوان نادیده گرفت یا با اعمال محدودیت بر مسیرهای دریایی، به عقب‌نشینی وادار کرد.

محاصره دریایی در منطق آمریکا، ابزاری برای محدود کردن شریان‌های تجاری، افزایش هزینه‌های اقتصادی و ایجاد فشار بر ساختار داخلی ایران است؛ اما واشنگتن در این محاسبه با جغرافیایی روبه‌رو است که خود می‌تواند به یک اهرم قدرت تبدیل شود. ایران در مجاورت یکی از مهم‌ترین گذرگاه‌های انرژی جهان قرار دارد و تنگه هرمز، تنها یک مسیر عبور کشتی‌ها نیست؛ بلکه بخشی از معادله امنیت انرژی و تجارت جهانی است. همین موقعیت راهبردی موجب شده است که هرگونه اقدام برای اعمال فشار بر ایران، پیامدهایی فراتر از مرزهای کشور داشته باشد و هزینه‌های آن به دیگر بازیگران منطقه‌ای و اقتصاد جهانی نیز منتقل شود. در چنین شرایطی، محاصره دریایی را نمی‌توان اقدامی یک‌طرفه دانست که آمریکا زمان و دامنه پیامدهای آن را به‌تنهایی تعیین کند. تهران نیز از ظرفیت‌های جغرافیایی، نظامی و راهبردی برخوردار است که می‌تواند محاسبات طرف مقابل را تحت تأثیر قرار دهد. تجربه تقابل‌های اخیر نشان داده است که فشار بر ایران لزوما به معنای افزایش قدرت چانه‌زنی واشنگتن نیست و گاهی می‌تواند به گسترش دامنه رویارویی و افزایش هزینه‌های طرف آغازکننده منجر شود. اکنون پرسش اصلی این است که محاصره دریایی ایران تا کجا ادامه پیدا می‌کند و آمریکا تا چه اندازه توان تحمل هزینه‌های این راهبرد را دارد؟ آیا واشنگتن می‌تواند با تکیه بر فشار دریایی، ایران را از موقعیت راهبردی خود عقب براند یا این سیاست به عاملی برای آشکارتر شدن محدودیت‌های قدرت آمریکا در منطقه تبدیل خواهد شد؟ برای بررسی ابعاد این تقابل، ظرفیت‌های ایران برای مقابله با محاصره و پیامدهای ادامه این وضعیت، با محمدحسن ربانی، کارشناس مسائل سیاسی، گفت‌وگو کرده‌ایم.

محاصره دریایی؛ شکل تازه فشار دشمن پس از سال‌ها تحریم

محمدحسن ربانی کارشناس مسائل سیاسی در گفت‌وگو با خبرنگار ایمنا اظهار کرد: محاصره را می‌توان به سه شکل دریایی، زمینی و هوایی تقسیم کرد که البته در شرایط کنونی، تمرکز اصلی بر محاصره دریایی و زمینی است. موضوعی به نام محاصره هوایی به شکل نظامی آن کمتر سابقه داشته است که در ادامه به آن اشاره می‌کنم. محاصره دریایی از روش‌های قدیمی دشمنان است که از گذشته علیه کشورها اعمال می‌شده و سابقه تاریخی دارد. برای مثال، در جریان نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران نیز انگلیسی‌ها با اعمال محاصره دریایی، مانع از فروش نفت ایران شدند؛ بنابراین اصل اعمال محاصره موضوع جدیدی نیست. وی افزود: نکته دوم این است که اگرچه اصل محاصره برای ما سابقه دارد، اما شکل کنونی آن جدید است. ما از ابتدای انقلاب با تحریم مواجه بوده‌ایم، اما محاصره دریایی را تجربه نکرده بودیم. محاصره دریایی به این معناست که قدرت نظامی مانع ورود و خروج کشتی‌ها شود؛ کشتی‌هایی که به‌طور عمده نفتکش‌های حامل نفت برای صادرات و همچنین کشتی‌های حامل مواد غذایی و سایر کالاهای ضروری برای واردات هستند. در شرایط کنونی، بندرعباس و بندر چابهار هر دو تحت تأثیر این محاصره قرار گرفته‌اند و تردد کشتی‌ها در آن‌ها به شدت کاهش یافته است؛ به گونه‌ای که در عمل رفت‌وآمد دریایی تا حد زیادی مسدود شده است. بنابراین، منظور از محاصره دریایی، جلوگیری از تردد کشتی‌های مورد نیاز کشور با استفاده از قدرت نظامی است. این کارشناس مسائل سیاسی گفت: این محاصره چند روز پس از برقراری آتش‌بس جنگ ۴۰ روزه، یعنی در هفته سوم فروردین، آغاز شد و تاکنون نیز ادامه دارد. با این حال، چون محاصره دریایی به اهداف مورد نظر دشمنان نرسیده است، آن‌ها تلاش کردند فشار را افزایش دهند و محاصره هوایی را نیز در دستور کار قرار دهند. البته آنچه درباره محاصره هوایی مطرح می‌شود، به معنای واقعی کلمه محاصره هوایی نیست؛ زیرا برای تحقق چنین محاصره‌ای باید هواپیماهای نظامی دشمن وارد عمل شوند و مانع پرواز هواپیماهای ما شوند؛ اقدامی که جرئت انجام آن را ندارند. در عوض، به کشورهای دیگر فشار می‌آورند تا مانع ورود و خروج هواپیماهای ایران شوند، اما در این زمینه نیز موفقیت مورد نظر را به دست نیاورده‌اند و پاسخ نگرفته‌اند. برای نمونه، در مورد عراق نیز شاهد بودیم که دولت این کشور در برابر چنین درخواست‌هایی عقب‌نشینی کرد.

محاصره زمینی؛ تلاش ناکام برای بستن مرزهای ایران

ربانی در پاسخ به پرسشی درباره تأثیر محاصره بر اقتصاد کشور و اینکه آیا با وجود ناکامی دشمن در تحقق اهداف خود، این اقدام همچنان آثار اقتصادی دارد، افزود: اگر دشمنان در محاصره دریایی موفق شده بودند، نیازی به طرح محاصره زمینی و اعلام آن نداشتند. همچنین محاصره هوایی که به آن اشاره کردم، نتیجه‌ای برای آن‌ها نداشته است. ما با ۱۵ کشور همسایه زمینی و دریایی داریم و این کشورها می‌توانند در صورت همراهی با محاصره، مرزهای زمینی خود را نیز به روی ایران ببندند؛ به این معنا که تردد کامیون‌ها و به‌ویژه تریلی‌ها متوقف شود و نه ما امکان عبور داشته باشیم و نه کامیون‌های سنگین از آن سوی مرز وارد کشور شوند.

وی ادامه داد: با این حال، دشمنان در این زمینه نیز موفق نبوده‌اند. برای مثال، روسیه به هیچ‌وجه زیر بار چنین اقدامی نرفته است. درباره ترکمنستان و ارمنستان نیز تلاش‌هایی صورت گرفته، اما نتیجه‌ای نداشته است. عراق نیز به‌صورت رسمی اعلام کرده که نمی‌تواند به این محاصره بپیوندد. ترکیه هم مسیر و مناسبات خود را دنبال می‌کند و مرزها همچنان باز هستند. بنابراین، دشمنان در عمل نتوانسته‌اند محاصره زمینی را محقق کنند. البته اعلام کرده‌اند که از این سیاست دست برنمی‌دارند و تلاش می‌کنند حلقه محاصره را تنگ‌تر و فشارها را شدیدتر کنند، اما واقعیت این است که تاکنون به اهداف خود نرسیده‌اند. این کارشناس مسائل سیاسی تصریح کرد: در حال حاضر، ما همچنان به میزانی که نیاز کشور است، صادرات نفت داریم و کالاهای اساسی نیز از مرزهای مختلف وارد کشور می‌شوند. دشمنان نتوانسته‌اند مانع این روند شوند.

چرا شکستن محاصره دریایی با اقدام نظامی دشوار است؟

ربانی درباره دلایل دشواری شکستن محاصره دریایی از مسیر نظامی اظهار کرد: شکستن محاصره دریایی کنونی به دلایل مختلفی دشوار است. نخست اینکه نیروهای دریایی آمریکا حدود ۵۰۰ کیلومتر از آخرین بندر اقیانوسی ما، یعنی چابهار در منطقه مکران، فاصله دارند. آن‌ها در خلیج فارس یا دریای عمان مستقر نیستند که به‌راحتی در تیررس ما قرار بگیرند. نکته دیگر این است که ناوهای هواپیمابر اهداف ثابتی نیستند و دائما حرکت می‌کنند. برای مثال، یک ناو هواپیمابر در هر ثانیه حدود ۲۰ متر جابه‌جا می‌شود. بنابراین، اگر بخواهیم موقعیت آن را شناسایی کنیم و در همان نقطه هدف قرار دهیم، باید جابه‌جایی آن را نیز محاسبه کنیم؛ زیرا ممکن است چند دقیقه بعد در موقعیت دیگری قرار گرفته باشد. وی افزود: نکته سوم این است که این اهداف متحرک از سامانه‌های پدافندی قدرتمندی برخوردارند که می‌توانند موشک‌های شلیک‌شده را رهگیری و خنثی کنند. از سوی دیگر، قدرت دریایی آمریکا در منطقه جنوب غرب آسیا نیز قابل توجه است. مجموع این عوامل موجب شده است که ما در زمینه شکستن محاصره دریایی از طریق اقدام نظامی، هنوز به موفقیت و آمادگی لازم نرسیده باشیم.

موشک‌های جدید؛ تغییر تاکتیک برای مقابله با ناوهای متحرک

این کارشناس مسائل سیاسی گفت: از همان ابتدای محاصره نیز یکی از روش‌های مقابله، شلیک موشک به اهداف دریایی بود، اما به دلیل جابه‌جایی ناوها، این روش با دشواری‌هایی مواجه شد؛ زیرا زمانی که موشک به سمت هدف حرکت می‌کند، ممکن است ناو از موقعیت قبلی خود خارج شده باشد. به همین دلیل، اکنون در حال استفاده از روش‌های جدید هستیم. موشک‌هایی وجود دارند که در بالای سر ناوها منفجر می‌شوند و حالت خوشه‌ای دارند و محدوده وسیعی را پوشش می‌دهند. ما پیش از این نیز از چنین موشک‌هایی علیه رژیم صهیونیستی استفاده کردیم و پاسخ بسیار خوبی گرفتیم. در حال حاضر نیز در حال استفاده از روش‌های جدید و اعمال تغییراتی در این زمینه هستیم.

خبر ویژه

رئیس کل بانک مرکزی:

ترمز رشد نقدینگی را کشیدیم

رئیس کل بانک مرکزی از جمع‌آوری حدود هزار همت از ذخایر تزریق شده به شبکه بانکی خبر داد و گفت: افزایش نسبت دریافت جرایم تخطی بانک‌ها و افزایش وجه التزام اضافه‌برداشت بانک‌ها از جمله اقداماتی بود که برای کنترل رشد نقدینگی انجام شد و توانستیم طی چهار ماه گذشته ترمز رشد نقدینگی را بکشیم. عبدالناصر همتی در نشست علنی روز سه‌شنبه بیست و ششم آبان- مجلس شورای اسلامی که به صورت ترکیبی (بخشی از نمایندگان به صورت حضوری و بخشی به صورت وبیناری) برگزار شد ضمن ارائه گزارش عملکرد بانک مرکزی در اجرای بند «الف» ماده ۵۳ قانون بانک مرکزی، با اشاره به شرایط اقتصادی کشور اظهار کرد: پس از عدم توفیق ائتلاف آمریکا، رژیم صهیونیستی و متحدان آنها در به زانو درآوردن جمهوری اسلامی ایران از مسیر نظامی و تحقق اهداف مورد نظرشان، مدتی است که میدان جنگ را به عرصه اقتصادی منتقل کرده‌اند. رئیس کل بانک مرکزی در ادامه با تشریح عملکرد متغیرهای پولی و بانکی کشور اظهار کرد: یکی از اهداف واسط بانک مرکزی برای کنترل تورم از ناحیه تقاضا، کنترل میزان رشد نقدینگی است؛ چراکه بانک مرکزی در بخش تقاضای اقتصاد باید از طریق مدیریت این متغیر اقدام کند. وی افزود: از ابتدای سال ۱۴۰۴، رشد نقدینگی وارد محدوده ۳۰ درصد شد و روند افزایشی خود را ادامه داد، به‌گونه‌ای که حدود پنج ماه پیش به ۵۶.۴ درصد رسید؛ اما بانک مرکزی با اقدامات و ابزارهایی که در اختیار داشت، موفق شد با وجود تشدید فشارها بر درآمدهای ارزی، درآمدهای تجاری و بودجه کشور، روند رشد نقدینگی را مدیریت کند. همتی با اشاره به عوامل مؤثر بر افزایش نقدینگی در ماه‌های پایانی سال ۱۴۰۴ و ابتدای سال ۱۴۰۵ گفت: بخشی از افزایش نقدینگی در این دوره ناشی از فشارهای واردشده به منابع ارزی و بودجه کشور بود، اما اقدامات بانک مرکزی موجب شد رشد نقدینگی در ماه گذشته وارد روند کاهشی شود.

گزارش «روزگار» از تبعات حذف ارز مبادله ای

شعله‌ای در آتش گرانی

موج‌های گرانی چنان پی‌درپی می‌رسند که کم مانده خانوارهای ایرانی در این دریای مواج گرانی غرق شوند. مثلا در شرایط فعلی که بسیاری از مردم برای تأمین ابتدایی‌ترین نیازهای روزمره خود با مشکل مواجه‌اند و تنها لطف برای کاهش فشار معیشتی، فراهم کردن امکان خرید قسطی با اعتبار یارانه است؛ خبر از حذف ارز مبادله‌ای از هزاران ردیف کالایی رسیده و نگرانی‌های تازه‌ای درباره آینده قیمت‌ها ایجاد کرده است.

آنطور که حسین صمصامی عضو کمیسیون اقتصادی مجلس گفته، قرار است در پی نامه وزارت صنعت، معدن و تجارت به بانک مرکزی، ارز مبادله‌ای از ۴۵۳۳ ردیف تعرفه حذف شود و واردکنندگان این کالاها برای تأمین ارز به منابع دیگری از جمله ارز حاصل از صادرات یا منابع ارزی اشخاص متکی شوند. برآوردهای مطرح‌شده از افزایش حدود ۸۰ هزار تومانی نرخ ارز مورد استفاده برای واردات این گروه از کالاها حکایت دارد؛ افزایشی که اگر به قیمت تمام‌شده کالاها منتقل شود، می‌تواند موج دیگری از گرانی را به بازار تحمیل کند. نگرانی اصلی اینجاست که این بار نیز هزینه اصلاح سیاست‌های ارزی دولت، نه از محل کاهش هزینه‌های دستگاه‌های دولتی و نه از محل مقابله با رانت و ناکارآمدی، بلکه از جیب مصرف‌کننده‌ای پرداخت شود که قدرت خریدش پیش از این هم به‌شدت کاهش یافته است.

برآورد مطرح‌شده درباره پیامد این تصمیم، افزایش نرخ ارز واردات از حدود ۱۹۰ هزار تومان به ۲۷۰ هزار تومان است. به این ترتیب، واردکنندگان با افزایش قابل توجه هزینه تأمین ارز روبه‌رو می‌شوند؛ افزایشی که طبیعتاً نمی‌توان انتظار داشت تمام آن را

از سود خود جبران کنند. در چنین شرایطی، احتمال انتقال بخشی از هزینه جدید به قیمت نهایی کالاها جدی است.

از سوی دیگر، سخنگوی وزارت صمت در توضیحاتی که در روزهای اخیر منتشر شده، گفته است واردات کالا صرفاً به ۶۶ کد تعرفه محدود نشده و تعداد کالاهای قرارگرفته در اولویت تخصیص ارز، از ۲۸۸۵ قلم به ۴۵۵۰ قلم افزایش یافته است. او همچنین تأکید کرده که گروه‌بندی کالاها در چارچوب سیاست‌های بانک مرکزی برای تأمین ارز و تسریع در تخصیص ارز به کالاهای اساسی انجام شده است. این توضیحات اگرچه بخشی از ابهام‌ها را روشن می‌کند، اما هنوز پاسخ روشنی به پرسش اصلی نمی‌دهد و معلوم نیست که دقیقاً کدام کالاها ارز مبادله‌ای را از دست می‌دهند، چه کالاهایی همچنان در اولویت دریافت ارز قرار دارند و واردکنندگان گروه‌های دیگر باید با چه نرخ و سازوکاری ارز مورد نیاز خود را تأمین کنند؟

زنجیره گرانی؛ از نهاده دامی تا مرغ و تخم‌مرغ

یکی از مهم‌ترین نگرانی‌ها درباره تغییر سیاست ارزی، تأثیر احتمالی آن بر هزینه تولید محصولات غذایی است. در این میان، نهاده‌های دامی و طیور جایگاه ویژه‌ای دارند؛ چراکه افزایش هزینه تأمین خوراک دام و طیور می‌تواند به‌تدریج قیمت محصولات پروتئینی را نیز تحت تأثیر قرار دهد.

برای مثال، تولید مرغ به نهاده‌هایی مانند ذرت و کنجاله سویا وابستگی جدی دارد. این نهاده‌ها در فرآیند پرورش طیور مصرف می‌شوند و هرگونه افزایش هزینه تأمین آنها، در صورت نبود حمایت یا جبران مناسب، می‌تواند هزینه تولید مرغداری‌ها را بالا ببرد. افزایش هزینه تولید نیز در نهایت ممکن است به قیمت مرغ و تخم‌مرغ منتقل شود. در بخش دامداری نیز افزایش هزینه خوراک دام می‌تواند هزینه تولید شیر و محصولات لبنی و در ادامه برخی محصولات گوشتی را افزایش دهد؛ بنابراین اگر واردات این نهاده‌ها با نرخ بالاتری انجام شود، زنجیره اثرگذاری بر بازار محصولات غذایی قابل توجه خواهد بود. حتی اگر نهاده‌های اصلی از این تصمیم مستثنا باشند، افزایش هزینه واردات سایر مواد اولیه، تجهیزات، قطعات و خدمات مورد نیاز واحدهای تولیدی می‌تواند از مسیر دیگری هزینه تولید را افزایش دهد.

این همان حلقه‌ای است که سیاست‌گذار باید پیش از اجرای تصمیم درباره آن توضیح دهد. نمی‌توان فقط به نرخ ارز واردات یک کالا نگاه کرد و اثر آن را محدود به همان کالا دانست. تولید غذا یک زنجیره به هم پیوسته است و افزایش هزینه در هر بخش، ممکن است در بخش‌های بعدی خود را نشان دهد.

تقلای مردم در میان امواج گرانی

نگرانی درباره تصمیم تازه دولت زمانی جدی‌تر می‌شود که آن را در کنار وضعیت تورمی ماه‌های گذشته قرار دهیم. بر اساس گزارش مرکز آمار ایران، تورم نقطه به نقطه در مهرماه ۱۴۰۵ به ۸۸.۷ درصد و تورم سالانه به ۷۶.۸ درصد رسیده است. تورم ماهانه نیز ۴.۴ درصد ثبت شده است. به بیان ساده، سطح عمومی قیمت‌ها همچنان با سرعت بالایی در حال افزایش است و کاهش جزئی تورم نقطه‌ای به معنای ارزان شدن کالاها نیست.

وضعیت در بخش خوراکی‌ها نگران‌کننده‌تر است. طبق داده‌های مرکز آمار، تورم نقطه به نقطه گروه خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات در مهرماه به ۱۱۳.۴ درصد رسیده است. به این معنا که خانوارها برای خرید مجموعه مشابهی از اقلام خوراکی نسبت به مهر سال گذشته، به‌طور متوسط بیش از دو برابر هزینه می‌کنند.

داده‌های مرکز آمار نیز نشان می‌دهد تورم نقطه‌ای خوراکی‌ها برای نهمین ماه متوالی سه‌رقمی بوده است. در این میان، روغن‌ها و چربی‌ها با تورم نقطه‌ای ۲۵۵.۷ درصد و گروه شیر، پنیر و تخم‌مرغ با ۱۵۴.۶ درصد از جمله اقلامی بوده‌اند که بیشترین افزایش قیمت را تجربه کرده‌اند.

این آمارها فقط اعداد و درصدهای اقتصادی نیستند؛ معنای واقعی آنها را می‌توان در تغییر رفتار خانوارها مشاهده کرد. خانواده‌ای که پیش‌تر برای خرید گوشت، مرغ، لبنیات، برنج و روغن بودجه مشخصی در نظر می‌گرفت، حالا ناچار است بخشی از این اقلام را حذف کند یا میزان مصرف آنها را کاهش دهد. در چنین شرایطی، هر افزایش تازه‌ای در هزینه واردات و تولید کالاهای ضروری می‌تواند خانوارهای بیشتری را به سمت حذف اقلام غذایی از سبد مصرفی سوق دهد.

سبد معیشت ۷۸ میلیونی؛ درآمد مردم کجا و هزینه زندگی کجا؟

برای درک بهتر عمق فشار معیشتی، کافی است به محاسبات تازه درباره هزینه زندگی خانوارهای کارگری توجه کنیم. بر اساس گزارش منتشرشده از محاسبات کارگروه مزد کانون عالی شوراهای اسلامی کار، هزینه سبد معیشت یک خانوار کارگری در محاسبات مبتنی بر تورم شهریورماه به حدود ۷۷ میلیون و ۹۴۷ هزار تومان رسیده است.

این رقم به‌خوبی نشان می‌دهد فاصله میان درآمد بسیاری از خانوارها و هزینه واقعی زندگی تا چه اندازه افزایش یافته است. در شرایطی که دستمزدها با فاصله قابل توجهی از رشد قیمت‌ها عقب مانده‌اند، حتی یک موج جدید گرانی نیز می‌تواند وضعیت خانواده‌هایی را که بخش عمده درآمدشان صرف هزینه‌های ضروری می‌شود، دشوارتر کند.

نکته مهم این است که افزایش قیمت کالاهای اساسی برای همه دهک‌های درآمدی اثر یکسانی ندارد. خانوارهای کم‌درآمد سهم بیشتری از درآمد خود را صرف خوراک و نیازهای اولیه می‌کنند؛ بنابراین افزایش قیمت مرغ، روغن، لبنیات، برنج یا سایر اقلام ضروری برای این گروه‌ها به مراتب سنگین‌تر از خانوارهای پردرآمد خواهد بود. در چنین وضعیتی، دولت نمی‌تواند با استناد به میانگین تورم یا وعده پرداخت کمک‌های محدود، از کنار مسئله عبور کند. آنچه اهمیت دارد قدرت خرید واقعی مردم است؛ قدرتی که با افزایش مداوم قیمت‌ها و ثابت ماندن نسبی درآمدها هر روز کمتر می‌شود.

گفت‌وگو

چهار سناریو برای خروج بودجه انقباضی ۱۴۰۶ از ناترازی

اقتصاد ایران در سکانس پایانی ۱۴۰۵

دانیال رحیمی/ گروه اقتصاد

محدودیت فروش نفت و وصول درآمدهای ارزی در کنار رکود تورمی و وعده افزایش حقوق پرسش‌هایی درباره وضعیت بودجه ۱۴۰۵ و نحوه تأمین منابع سال آینده ایجاد کرده است. در همین باره، وحید شقاقی شهری، اقتصاددان چشم‌انداز متغیرهای اقتصادی، راه‌های بستن بودجه انقباضی و امکان اجرای افزایش پلکانی حقوق را بررسی کرد. مشروح گفت‌وگوی اقتصادآنلاین را با وحید شقاقی شهری در ادامه می‌خوانید.

آقای شقاقی؛ با توجه به شرایط محاصره، تحریم و چالش در فروش نفت و وصول درآمدهای نفتی، بودجه ۱۴۰۶ را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

پیش از ترسیم وضعیت بودجه سال آینده، باید تصویری واقع‌بینانه از متغیرهای اقتصاد کلان در سال جاری و سال ۱۴۰۶ داشت. سال ۱۴۰۵ به دلیل محاصره هوایی، دریایی و زمینی، تشدید تحریم‌های اقتصادی و وضعیت مبهم نه جنگ و نه صلح، سال پیچیده‌ای برای اقتصاد ایران است.

برآورد من برای پایان سال ۱۴۰۵، تورم در محدوده ۹۰ تا ۱۰۰ درصد، رشد اقتصادی دست‌کم منفی ۶ درصد و رشد نقدینگی در محدوده ۵۰ تا ۶۰ درصد است. حجم نقدینگی را نیز بین ۲۴ تا ۲۵ هزار همت و قیمت تعادلی دلار در بازار آزاد را حدود ۲۵۰ هزار تومان برآورد می‌کنم. البته قیمت دلار در بازار، تحت تأثیر رفتارهای هیجانی و انتظارات تورمی، ممکن است از این قیمت تعادلی بالاتر برود.

برآورد مهر ۱۴۰۵ نشان می‌دهد حجم نقدینگی به ۱۹ هزار و ۳۱۶ همت رسیده است. اگر این رقم با دلار ۲۶۵ هزار تومانی محاسبه شود، قدرت دلاری نقدینگی حدود ۷۳ میلیارد دلار خواهد بود؛ رقمی که از نظر من پایین‌تر از کف‌های دو دهه اخیر قرار می‌گیرد و با میانگین حدود ۲۱۱ میلیارد دلاری دوره ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۴ و قله حدود ۳۷۷ میلیارد دلاری مرداد ۱۳۹۶ فاصله زیادی دارد. برآورد من برای پایان امسال، با فرض دلار تعادلی ۲۵۰ هزار تومانی، حدود ۱۰۰ میلیارد دلار است.

استان

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب مازندران مطرح کرد:

اجرای طرح تقویت منابع آب بهشهر با سرمایه گذاری ۲ هزار میلیارد ریالی

گروه استانها / مازندران:
مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب مازندران از برنامه‌ریزی برای اجرای طرح تقویت منابع آب شهرستان بهشهر با حفر و خرید مجموعاً ۱۱ حلقه چاه و اعتباری بالغ بر ۲ هزار میلیارد ریال خبر داد و بر ضرورت تقویت زیرساخت‌های تأمین آب و استفاده از ظرفیت منابع آب سطحی، به‌ویژه سد گلورد، تأکید کرد. بهزاد برارزاده در جریان بازدید میدانی و نشست بررسی مسائل و مشکلات حوزه آب و فاضلاب شهرستان بهشهر که با حضور مهدی یونسی‌رستمی استاندار مازندران، غلامرضا شریعتی نماینده مردم شرق مازندران در مجلس شورای اسلامی و جمعی از مسئولان برگزار شد، با اشاره به وضعیت منابع آبی این شهرستان اظهار کرد: قطعی برق در سال جاری و تأثیر آن بر بهره‌برداری از چاه‌ها، مشکلاتی در تأمین آب ایجاد کرد و ضرورت تقویت منابع آب بهشهر را بیش از پیش آشکار ساخت. او با اشاره به اهمیت استفاده از منابع آب سطحی افزود: سد گلورد از ظرفیت‌های مهم منطقه است و با توجه به کمیت و کیفیت آب آن، بهره‌گیری از این منبع می‌تواند نقش مؤثری در تقویت منابع آب شهرستان داشته باشد.

خبر ویژه

پاسخگویی مستقیم مدیر منطقه گلستان به مطالبات مردمی در حوزه سوخت

گروه استانها / گلستان:
سید محمد حسینی، مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه گلستان، با حضور در مرکز ارتباط مردم و دولت (سامد)، به‌صورت مستقیم پاسخگوی درخواست‌ها و مطالبات شهروندان در حوزه تأمین و توزیع فرآورده‌های نفتی شد. سید محمد حسینی، مدیر منطقه، در راستای تقویت ارتباط مستقیم با مردم و رسیدگی به مسائل و درخواست‌های شهروندان، در مرکز ارتباط مردم و دولت (سامد) حضور یافت و پاسخگوی تماس‌های مردمی بود.

در این برنامه، شهروندان مسائل، درخواست‌ها و دغدغه‌های خود را در زمینه‌های مرتبط با تأمین و توزیع فرآورده‌های نفتی مطرح کردند و مدیر منطقه ضمن بررسی موضوعات عنوان شده، توضیحات و راهنمایی‌های لازم را ارائه و دستورات مقتضی را برای پیگیری موارد مطرح‌شده صادر کرد.
ارتباط مستقیم مدیران دستگاه‌های اجرایی با مردم، زمینه مناسبی برای شناسایی مسائل، بررسی مطالبات و تسریع در روند رسیدگی به درخواست‌های شهروندان فراهم می‌کند.

رئیس کمیسیون برنامه و بودجه شورای اسلامی شهر کرج تاکید کرد:

ضرورت تأمین تجهیزات ایمنی و رفاهی پاکبانان

گروه استانها / البرز:
رئیس کمیسیون برنامه و بودجه شورای اسلامی شهر کرج با تأکید بر ضرورت حمایت از نیروهای خدمات شهری، نسبت به تأخیر در تأمین و توزیع پوشاک زمستانی و تجهیزات ایمنی پاکبانان انتقاد کرد و خواستار اقدام فوری شهرداری برای رفع کمبودها و بهبود شرایط کاری این نیروها شد.
مریم قهرمانی صارم در دویست و پنجاه و هشتمین جلسه رسمی شورا، با اشاره به ضرورت توجه جدی به وضعیت پاکبانان و کارکنان خدمات شهری، تأکید کرد که حفظ سلامت، ایمنی و کرامت این نیروها باید از اولویت‌های اصلی مدیریت شهری باشد.
وی با بیان اینکه پاکبانان در ساعات مختلف شبانه‌روز و حتی در شرایط نامساعد جوی مسئولیت نظافت و پاکیزگی شهر را بر عهده دارند، اظهار کرد: تأمین امکانات اولیه و ملزومات موردنیاز این کارکنان، از جمله حقوق ابتدایی آنان است و مدیریت شهری باید در این زمینه مسئولانه و به‌موقع عمل کند.
قهرمانی صارم با انتقاد از تأخیر در توزیع اقلام زمستانی در برخی مناطق افزود: لباس گرم، کاپشن مناسب، دستکش، کفش استاندارد و تجهیزات حفاظتی از ضروری‌ترین نیازهای پاکبانان است و هیچ توجیهی برای تأخیر در تأمین این امکانات وجود ندارد.
رئیس کمیسیون برنامه و بودجه شورا همچنین به مشکلات موجود در بخش تجهیزات خدمات شهری اشاره کرد و گفت: کمبود چرخ برای سطل‌های مکانیزه، محدودیت در تأمین جاروهای مکانیزه و کمبود برخی ماشین‌آلات موردنیاز در مناطق مختلف، از جمله مسائلی است که باید به‌صورت جدی بررسی و برطرف شود؛ چراکه این مشکلات علاوه بر افزایش دشواری کار نیروها، بر کیفیت خدمات‌رسانی به شهروندان نیز تأثیر می‌گذارد.
وی با تأکید بر اینکه توسعه شهری تنها به اجرای پروژه‌های عمرانی و زیباسازی محدود نمی‌شود، تصریح کرد: همان‌گونه که برای پیشرفت و آبادانی شهر اعتبارات و امکانات اختصاص می‌یابد، توجه به سلامت، رفاه، امنیت شغلی و شأن کارکنان خدمات شهری نیز باید در کانون تصمیم‌گیری‌های مدیریت شهری قرار داشته باشد.
این عضو شورای اسلامی شهر کرج از شهردار خواست با صدور دستور فوری، وضعیت تأمین و توزیع پوشاک گرم و تجهیزات حفاظتی پاکبانان در تمامی مناطق ده‌گانه را بررسی کرده و در صورت وجود هرگونه کمبود، نسبت به رفع آن در سریع‌ترین زمان ممکن اقدام کند.
قهرمانی صارم همچنین خواستار ارائه گزارش دقیق و شفاف درباره مراحل خرید، تأمین و توزیع تجهیزات زمستانی به شورای اسلامی شهر شد تا روند رسیدگی به این موضوع به‌صورت مستمر مورد نظارت و پیگیری قرار گیرد.
وی در پایان با اشاره به نقش اساسی پاکبانان در حفظ نظم، نظافت و زیبایی شهر خاطرنشان کرد: نیروهای خدمات شهری بخش مهمی از سرمایه انسانی مدیریت شهری هستند و نباید زحمات و جایگاه ارزشمند آنان نادیده گرفته شود. شایسته نیست افرادی که در سخت‌ترین شرایط آب و هوایی برای آسایش شهروندان تلاش می‌کنند، از حداقل امکانات موردنیاز برای حفظ سلامت و آسایش خود محروم باشند.
رئیس کمیسیون برنامه و بودجه شورای اسلامی شهر کرج تأکید کرد: صیانت از سلامت و کرامت پاکبانان یک مسئولیت جدی و مستقیم برای مدیریت شهری است و انتظار می‌رود شهرداری با اولویت‌بندی این موضوع، اقدامات لازم را در کوتاه‌ترین زمان انجام داده و نتایج آن را به شورای اسلامی شهر گزارش کند.

آگهی اختصاصی موضوع قانون تعیین تکلیف ثبتی اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی برابرماده ۳ و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف برابر رای شماره ۱۴۰۵۶۰۳۱۲۰۰۵۰۰۸۱۹۶ مورخ ۱۴۰۵/۰۷/۱۳ بصورت سلسله ایادی از مالک رسمی (محمد جعفر گرایلی) به متقاضی تصرفات مالکانه بلامعارض کلاسه ۱۴۰۵۱۱۴۴۱۲۰۰۵۰۰۰۵۴۷ تقاضای آقای مجتبی کوهکن به شماره شناسنامه ۰ و کد ملی ۲۱۱۰۴۳۵۵۰۱ صادره ازفرزند عباسعلی در ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۵۰۰۰ مترمربع مفروز و مجزا شده ازپلاک شماره ۱۳ اصلی - واقع در بخش ۶ حوزه ثبت ملک علی اباد کتول - اراضی قوشکرپی - تائید گردید. مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز در روزنامه محلی و کثیر الانتشار آگهی می شود از این رو اشخاصی که نسبت به صدور سندمالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می توانند از تاریخ انتشاراولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را با ذکر شماره پرونده به این اداره تسلیم وپس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض به مرجع ثبتی ، دادخواست خودرا به مراجع قضایی تقدیم نمایند. **م.الف: ۷۰۱**
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۵/۰۸/۱۱ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۵/۰۸/۲۷
مجتبی گلچین- رئیس اداره ثبت اسناد و املاک علی اباد کتول

آگهی فقدان سند مالکیت
سند مالکیت ششدانگ یک قطعه زمین مسکونی به شماره پلاک ۱۵۵۵۱ فرعی مفروز از ۱۴۸۴۶ فرعی از ۲۰۵ اصلی واقع در سرابله، به مساحت ۱۸۲.۳۸ متر مربع ذیل ثبت دفتر الکترونیک بنام میثم هاشمی صادر و تسلیم مالک طی درخواستی منضم به دو برگ استشهادیه که به تصدیق دفترخانه ۲۱ سرابله نیز رسیده اعلام داشته که سند مالکیت پلاک فوق به علت جابجایی مفقود و تقاضای صدور سند المثنی آن را نموده است. لذا مراتب وفق ماده ۱۲۰ آئین نامه اصلاحی قانون ثبت و تبصره ذیل آن در یک نوبت آگهی تا هر کس حقی برای خود قایل یا مدعی انجام معامله و یا سند مالکیت نزد اوست ظرف مدت ۱۰ (ده) روز از تاریخ انتشار این آگهی اعتراض خود را کتباً به این اداره اعلام و رسید دریافت نماید. اگر ظرف مدت مقرر اعتراضی نرسد و یا در صورت اعتراض اصل سند مالکیت یا سند معامله ارائه نشود اداره ثبت المثنای سند مالکیت را طبق مقررات صادر و به متقاضی تسلیم خواهد کرد.
حیدرزادی رئیس اداره ثبت اسناد و املاک چرداول

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آیین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی
برابر آرای صادره در هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک بهشهر تصرفات مالکانه بلا معارض متقاضیان اراضی روستای بیشه بنه قسمتی از پلاک ۳۸ - اصلی بخش ۲۴ - ثبت بهشهر به شرح ذیل می باشد.
۱- آقای مجتبی یوسفی فرزند عباس نسبت به شش دانگ یک قطعه باغ به مساحت ۱۵۲۹,۳۶ متر مربع به کلاسه ۱۴۰۴/۱۴۸۰
۲- آقای مقداد یوسفی فرزند عباس نسبت به شش دانگ یک قطعه باغ به مساحت ۱۱۹۶/۶۹ متر مربع به کلاسه ۱۴۰۴/۱۴۸۱
۳- آقای بهزاد یوسفی فرزند عباس نسبت به شش دانگ یک قطعه باغ به مساحت ۱۳۶۵,۶۱ متر مربع به کلاسه ۱۴۰۴/۱۴۸۲
۵- آقای محمد اسماعیل یوسفی فرزند ابراهیم نسبت به شش دانگ یک قطعه باغ به مساحت ۳۲۶۳,۳۱ متر مربع به کلاسه ۱۴۰۴/۱۴۸۶
۶- آقای محمد یوسفی فرزند ابراهیم نسبت به شش دانگ یک قطعه باغ به مساحت ۳۲۶۳,۳۱ متر مربع به کلاسه ۱۴۰۴/۱۴۸۹
مستند مالکیت قولنامه عادی اشخاصی که اعتراض داشته باشند میتوانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند بدیهی است در صورت انقضاء مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. **۲۳۱۷۱۲۹ تاریخ انتشار نوبت اول : ۱۴۰۵/۰۸/۱۳تاریخ انتشار نوبت دوم : ۱۴۰۵/۰۸/۲۷**
محمد حسن صادقی رئیس اداره ثبت اسناد و املاک بهشهر

اداره ثبت اسناد و املاک بندر گناوه
هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی
آگهی موضوع ماده ۳ قانون ماده ۱۳ آیین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیتی ثبتی و اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی برابرای شماره ۶۰۳۱ ۱۴۰۵۶۰۳۲۴۰۰۱۰۰ مورخ ۱۴۰۵/۷/۶ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک بندر گناوه تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی خانم صغری خواجه فرزند احمد به شماره شناسنامه ۴۰۳ کد ملی ۳۵۳۹۵۱۴۷۵۹ صادره از گناوه را نسبت به ششدانگ عرصه و اعیان یک باب خانه مساحت ۲۶۰ مترمربع درقسمتی ازپلاک ۹۱۷ اصلی واقع در امام زاده گناوه خریداری مع الواسطه از آقای گلی خانم کاج زاده و شرکاء محرز گردیده است.لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند.بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد مانع مراجعه متضرر به مراجعه ذیصلاح قضایی نمی باشد .**۲۳۱۱۶۵۵ تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۵/۸/۱۲ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۵/۸/۲۷محمد چهابداررئیس ثبت اسناد و املاک شهرستان گناوه**

سخنگوی صنعت آب:

پیوند دادن تأسیسات آبی به اهداف نظامی، ادعای بی‌اساس است

سخنگوی صنعت آب گفت: پیوند دادن تأسیسات آبی به اهداف نظامی، ادعایی بی‌اساس است. عیسی بزرگ‌زاده سخنگوی صنعت آب و معاون برنامه‌ریزی و اقتصادی شرکت مدیریت منابع آب ایران با رد قاطع گزارش اخیر نیویورک تایمز گفت: آنچه منتشر شده به جای آنکه گزارشی مستند باشد، سرتاسر فرضیه‌پردازی است و به اذعان خودِ گزارش در حد گمانه‌زنی باقی می‌ماند. شایسته نیست رسانه‌ای که خود را دارای اعتبار بین‌المللی می‌داند، یک ادعای اثبات‌نشده را در قامت گزارش خبری بنشاند و زمینه تکثیر ادعاهای نادرست را فراهم کند. وی با اشاره به منطق استقرار صنایع و سدها افزود: سدها به اقتضای ماهیت فنی و اقلیمی کشور عمدتاً در نواحی کوهستانی و کوهپایه‌ای ساخته می‌شوند تا آب شرب، کشاورزی، کنترل سیلاب و تولید برق تأمین شود، ضمن اینکه صنایع ایران نیز عمدتاً در پیرامون شهرها ـ کوهستانی یا دشت ـ مستقرند؛ این دو، هر یک کارکرد و منطق استقرار مختص به خود را دارند و کوشش برای برقراری چنین رابطه علّی نامعتبر است. وی تصریح کرد: طرح چنین روایت‌هایی که زیرساخت‌های غیرنظامی حیاتی را با اهداف نظامی گره می‌زند، می‌تواند زمینه توجیه‌پذیری حمله به تأسیسات آبی را فراهم کند؛ حمله به تأسیسات غیرنظامی آب به‌ویژه سدها، بر اساس اسناد حقوق بین‌المللی از جمله پروتکل اول الحاقی به کنوانسیون‌های ژنو و نیز اساسنامه رم دیوان کیفری بین‌المللی می‌تواند مصداق جنایت جنگی باشد که این رویه مسئولانه نیست و باید به شدت محکوم شود.

واکاوی چرخه بی‌پایان طرح‌های بنزینی

رنگین‌کمان سیاست‌گذاری

سارینا سیف / گروه انرژی

محدودیت کارت‌های آزاد سوخت در ۱۱ استان سوخت‌گیری را برای مردم دشوارتر کرده است. ادعای بی‌نیازی به واردات بنزین مطرح شده، اما صف‌های جایگاه‌ها و محدودیت‌های تازه روایت دیگری دارند. اگر بنزین به اندازه کافی تامین می‌شود، این همه محدودیت برای چیست؟ دولت با افزایش محدودیت‌ها، مصرف را مدیریت کرده است؟ دولت مدعی است با مدیریت مصرف و صرفه‌جویی، کشور را از واردات بنزین بی‌نیاز کرده است، اما آنچه در جایگاه‌های سوخت برخی استان‌ها مشاهده می‌شود، تصویری متفاوت از این ادعا به نمایش می‌گذارد. محدود کردن دسترسی مردم به کارت‌های آزاد جایگاه‌ها، انتقال سهمیه بنزین با نرخ سوم به کارت‌های شخصی و اجرای سازوکارهای جدید و پیچیده برای سوخت‌گیری، با اعتراض شهروندان همراه شده و وضعیت نامطلوبی را در کشور رقم زده است. مسعود پزشکیان، رئیس جمهوری، در هشتمین جلسه شورای اطلاع‌رسانی دولت اعلام کرد که با مدیریت مصرف انرژی و همراهی مردم، صرفه‌جویی قابل توجهی انجام شده و کشور از واردات بنزین بی‌نیاز شده است. در حالی که به گفته او باید ۱۲ میلیارد دلار برای واردات بنزین مورد نیاز هزینه می‌شد. اما آنچه به چشم می‌آید، نه بهبود وضعیت تامین سوخت و تسهیل دسترسی شهروندان، بلکه افزایش محدودیت‌ها و پیچیده‌تر شدن روند سوخت‌گیری است.

حذف کارت‌های آزاد جایگاه‌ها در ۱۱ استان

دولت با اجرای طرح حذف کارت‌های اضطراری سوخت جایگاه‌ها در ۱۱ استان کشور، عملا دسترسی مردم به بنزین را محدود کرده است. این طرح ابتدا از کرمان، سیستان و بلوچستان و خراسان جنوبی آغاز شد و از ابتدای آبان در هرمزگان، یزد، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، خراسان شمالی، خراسان رضوی، اردبیل و کردستان نیز اجرامی‌شود. در مقابل، اعلام شده است که علاوه بر سهمیه ۶۰ لیتر بنزین با نرخ ۱۵۰۰ تومان و ۵۰ لیتر بنزین با نرخ ۳۰ هزار تومان، ۵۰ لیتر بنزین با نرخ هر لیتر ۱۰ هزار تومان به سهمیه کارت سوخت شخصی خودروها اضافه می‌شود. این تغییر، برخلاف آنچه در تبلیغات رسمی دولت مطرح می‌شود، صرفا یک جابه‌جایی ساده در نحوه تخصیص سهمیه نیست. کارت آزاد جایگاه، امکان دسترسی به بنزین را برای کسانی فراهم می‌کرد که سهمیه کارت شخصی‌شان تمام شده بود یا به هر دلیل کارت سوخت شخصی در اختیار نداشتند. حذف یا محدود کردن این امکان، به معنای محدودتر کردن دسترسی واقعی مردم به سوخت است. در چنین شرایطی، اضافه شدن ۵۰ لیتر بنزین با نرخ ۱۰ هزار تومان به کارت شخصی، لزوما نمی‌تواند جایگزین مناسبی برای دسترسی آزاد و آسان به سوخت باشد. دولت ممکن است روی کاغذ سهمیه بیشتری به مردم اختصاص داده باشد، اما در عمل، شیوه دسترسی به بنزین را دشوارتر کرده است. از سوی دیگر، اظهارات متفاوت مسئولان درباره گسترش این طرح به سایر استان‌ها، خود منجر به افزایش ابهام در مورد این طرح شده است. محمدجعفر قائم‌پناه، معاون اجرایی رئیس جمهوری، روز پنج‌شنبه ۲۱ آبان در نشست مدیران استان هرمزگان گفت: تاکنون کارت جایگاه‌ها در ۱۱ استان جمع‌آوری شده است و احتمال دارد در روزها و هفته‌های آینده استان‌های دیگر نیز مشمول این طرح شوند.»

تهران؛ آزمایشگاه تازه محدودیت‌های سوخت‌گیری

در تهران، به جای حذف کارت‌های آزاد جایگاه‌ها، طرح «شناسه‌دار کردن کارت‌های آزاد جایگاه‌ها» در تعدادی از جایگاه‌ها به صورت آزمایشی به اجرا درآمده است. در این سازوکار، راننده برای استفاده از کارت آزاد جایگاه باید ابتدا کارت بانکی خود را در دستگاه کارت‌خوان متصل به سامانه مانا وارد کند. سامانه، اطلاعات کارت بانکی و مالک خودرو را بررسی و احراز هویت می‌کند. سپس با کسر مبلغ هزار تومان، یک توکن یا رمز یک‌بارمصرف در اختیار فرد قرار می‌گیرد که حدود ۱۰ دقیقه اعتبار دارد. راننده پس از دریافت این رمز می‌تواند از طریق کارت آزاد جایگاه، حداکثر ۲۵ لیتر بنزین سوخت‌گیری کند. در صورت عدم استفاده از توکن در زمان مقرر، اعتبار آن از بین می‌رود و برای سوخت‌گیری مجدد باید فرآیند دریافت رمز تکرار شود. این طرح با هدف جلوگیری از استفاده غیرمتعارف از کارت‌های آزاد و مقابله با عرضه خارج از شبکه سوخت معرفی شده است. اما سوال این است که آیا اضافه کردن یک مرحله جدید احراز هویت، دستگاه کارت‌خوان، رمز یک‌بارمصرف و محدودیت زمانی به فرآیند سوخت‌گیری، واقعا به تسهیل دسترسی مردم به بنزین منجر می‌شود؟ برای راننده‌ای که در صف جایگاه ایستاده، برای کارگری که با موتورسیکلت امرار معاش می‌کند یا برای خانواده‌ای که در شرایط دشوار اقتصادی ناچار به استفاده از خودرو است، این سازوکار چیزی جز پیچیده‌تر شدن دسترسی به یک نیاز روزمره نیست. البته، آن قدر سیاست‌های اتخاذشده ناکارآمد هستند و محدودیت به دسترسی را دشوار می‌کنند که باید گفت اگر قرار باشد به جای حذف کارت‌های آزاد جایگاه‌ها، تنها شناسنامه‌دار کردن و احراز هویت مصرف‌کنندگان در دستور کار قرار گیرد، احتمالا این روش ارجح‌تر است؛ به‌ویژه اگر بتواند به افزایش شفافیت، کنترل و کارایی مصرف سوخت منجر شود، بدون آنکه دسترسی مردم به بنزین را محدود یا آنها را از سوخت مورد نیازشان محروم کند. با این حال همچنان این تناقض مطرح است که چرا در ۱۱ استان کشور سیاست جمع‌آوری کارت‌های آزاد جایگاه‌ها اجرا می‌شود، اما در کلان‌شهری مانند تهران، طرح متفاوتی برای شناسنامه‌دار کردن کارت‌ها در حال اجراست؟ این تفاوت در رویکرد، شائبه تبعیض در نحوه دسترسی شهروندان به سوخت را ایجاد می‌کند. همچنین مشخص نیست که آیا قرار است این طرح در آینده به سایر استان‌ها نیز تعمیم یابد یا محدودیت‌های اعمال‌شده در ۱۱ استان ادامه پیدا کند و این تفاوت سیاست‌گذاری میان استان‌ها به رویه‌ای دائمی تبدیل شود.

باید پرسید آیا دولت قصد دارد که مردم را به سمت خرید سوخت گران‌تر سوق دهد؟

در شرایطی که بسیاری از مردم برای تامین هزینه‌های عادی زندگی با دشواری مواجه‌اند، چنین سیاستی می‌تواند رفت‌وآمدهای ضروری، سفرهای خانوادگی و حتی فعالیت‌های اقتصادی وابسته به خودرو را تحت تاثیر قرار دهد. برای بسیاری از خانوارها، مساله دیگر انتخاب میان بنزین ارزان و گران نیست. مساله این است که چگونه باید هزینه رفت‌وآمد ضروری خود را تامین کنند. این سیاست همچنین می‌تواند به افزایش هزینه حمل‌ونقل، افزایش قیمت خدمات و انتقال فشار اقتصادی به بخش‌های دیگر جامعه منجر شود. راننده‌ای که برای ادامه فعالیت خود ناچار به تهیه بنزین گران‌تر است، این هزینه را از جیب خود پرداخت نمی‌کند. بنابراین، اگر هدف دولت کاهش مصرف سوخت از طریق اتخاذ طرح‌هایی مانند حذف کارت آزاد جایگاه‌هاست، باید گفت محدود کردن بنزین ارزان‌تر، الزاما به معنای کاهش هزینه مصرف سوخت برای اقتصاد نیست، بلکه صرفا هزینه را از دولت به مردم منتقل می‌کند. وقتی دسترسی به بنزین محدود می‌شود، طبیعی است که مصرف نیز کاهش پیدا کند.

مردم هزینه سیاست‌های دولت را می‌پردازند

در شرایطی که اقتصاد خانوارها زیر فشار تورم و کاهش قدرت خرید قرار دارد، بنزین صرفا یک کالای مصرفی نیست. برای بسیاری از مردم، بنزین ابزار کار، وسیله رفت‌وآمد و بخشی از هزینه ضروری زندگی است. برای رانندگان تاکسی‌های اینترنتی، موتورسواران و صاحبان مشاغل وابسته به حمل‌ونقل، محدودیت در دسترسی به سوخت می‌تواند مستقیما به کاهش درآمد منجر شود. دولت از یک طرف از مدیریت مصرف و بی‌نیازی از واردات سخن می‌گوید و از طرف دیگر، با سیاست‌هایی که دسترسی مردم به بنزین را محدود می‌کند، هزینه این مدیریت را به جامعه منتقل می‌سازد. اگر هدف صرفه‌جویی است، چرا هزینه این صرفه‌جویی باید با صف، اتلاف وقت و فشار مضاعف بر زندگی مردم پرداخت شود؟

خبر

برق مراکز غیرمجاز استخراج رمزارز قطع می‌ماند

مدیرعامل شرکت توانیر بر ضرورت مدیریت هم‌زمان مصرف برق و گاز در زمستان، خواستار کاهش مصارف غیرضروری و برخورد قاطع با مشترکان متخلف و مراکز استخراج غیرمجاز رمزارز تاکید کرد. محمد الهداد در جلسه مدیریت پیک بار زمستان، با اشاره به ضرورت آمادگی همه جانبه صنعت برق برای عبور از دوره سرد سال، مدیریت مصرف، صیانت از زیرساخت‌ها، کاهش تلفات و تشدید نظارت بر مصارف غیرمجاز را از محورهای اصلی برنامه‌های صنعت برق برشمرد و بر ضرورت مشارکت همه دستگاه‌های اجرایی در این زمینه تأکید کرد. مدیرعامل توانیر با تأکید بر ضرورت ارتقای حفاظت فیزیکی و سایبری تأسیسات صنعت برق افزود: مراقبت از زیرساخت‌های حیاتی باید با حساسیت بیشتری دنبال شود و حفاظت از انبارها، جلوگیری از تمرکز تجهیزات و تقویت امنیت سایبری در دستور کار جدی شرکت‌ها قرار گیرد. بر اساس اعلام وزارت نیرو، الهداد با اشاره به مسئولیت صنعت برق در مدیریت مصرف، تصریح کرد: شرکت‌ها، ساختمان‌های اداری، پست‌ها و نیروگاه‌ها باید در رعایت الگوی مصرف پیشگام باشند و با کاهش مصارف مازاد و روشنایی‌های غیرضروری، الگویی عملی از مدیریت مصرف ارائه دهند؛ چراکه عملکرد دستگاه‌های اجرایی علاوه بر ارزیابی‌های درون‌سازمانی، در معرض قضاوت افکار عمومی نیز قرار دارد. وی با اشاره به محدودیت منابع سوخت و ضرورت مدیریت توأمان انرژی در فصل زمستان، خاطرنشان کرد: عبور از شرایط پیش‌رو مستلزم به‌کارگیری همه ظرفیت‌های مدیریتی و اجرایی کشور است و استانداران، فرمانداران، شهرداران و دهیاران باید متناسب با مسئولیت‌های خود در اجرای برنامه‌های مدیریت مصرف مشارکت فعال داشته باشند. مدیرعامل توانیر همچنین مدیریت مصرف صنایع بزرگ، به‌ویژه صنایع فولادی و آلومینیومی را ضروری دانست و گفت: برنامه‌های مدیریت بار این صنایع باید متناسب با شرایط تأمین انرژی بازنگری شود و برنامه تعمیرات و نگهداری شبکه و صنایع نیز با ملاحظات مدیریت بار هماهنگی داشته باشد.

خبر ویژه

نماینده ولی‌فقیه در امور حج و زیارت خبر داد؛

قیمت نهایی حج در انتظار اعلام نرخ ارز و هزینه هتل‌ها

نماینده ولی‌فقیه در امور حج و زیارت با اشاره به ضرورت تعیین هزینه‌های اسکان و خدمات زائران، اعلام نرخ ارز از سوی دولت را یکی از پیش‌نیازهای مشخص شدن قیمت نهایی سفر حج دانست. حجت‌الاسلام والمسلمین سید عبدالفتاح نواب، درباره روند تعیین هزینه سفر حج اظهار کرد: برنامه‌های مربوط به هتل‌هایی که برای اسکان زائران اجاره می‌شوند، باید به‌طور دقیق مشخص و اعلام شود تا جزئیات اقدامات و هزینه‌های مربوط به آن شفاف باشد.

وی افزود: دولت نیز باید نرخ ارز مورد نیاز برای تأمین هزینه‌های حج را اعلام کند تا بر اساس آن، محاسبات لازم انجام و مبلغ نهایی سفر زائران مشخص شود. وی تصریح کرد: تعیین هزینه هتل‌ها و خدمات مورد نیاز زائران در کنار اعلام نرخ ارز از سوی دولت، از جمله مواردی است که باید پیش از اعلام قیمت نهایی حج مشخص شود. گفتنی است؛ هزینه سفر حج هر سال با توجه به مجموعه‌ای از عوامل از جمله نرخ ارز، هزینه اجاره هتل‌ها، حمل‌ونقل، تغذیه و سایر خدمات مورد نیاز زائران محاسبه می‌شود. از آنجا که بخش قابل توجهی از هزینه‌های اجرایی حج در عربستان و به ارز خارجی پرداخت می‌شود، نرخ ارز مبنای محاسبات و هزینه خدمات اقامتی و اجرایی نقش تعیین‌کننده‌ای در قیمت تمام‌شده سفر دارد. مشخص شدن تعهدات و هزینه‌های اجرایی و اعلام نرخ ارز از سوی دولت، از مراحل ضروری برای برآورد و اعلام هزینه نهایی سفر زائران به شمار می‌رود.

گزارش «روزگار» از عملیاتی شدن طرح زمستانی پلیس پایتخت برای مدیریت تردد

آماده‌باش زمستانی

رئیس پلیس راهور تهران بزرگ با اشاره به آمادگی پلیس برای مدیریت شرایط زمستانی، گفت: پلیس در وضعیت آمادگی ۷۰ درصدی قرار دارد و در صورت اعلام وضعیت نارنجی، آمادگی پلیس به ۱۰۰ درصد می‌رسد. سردار ابوالفضل موسوی‌پور در رزمایش بزرگ طرح زمستانی سال ۱۴۰۵ پلیس راهور و شهرداری تهران با اشاره به آمادگی نیروهای پلیس برای فصل زمستان، اظهار کرد: امسال می‌خواهیم به مردم اطمینان دهیم که آمادگی لازم برای مدیریت شرایط زمستانی را داریم. نوار شمالی تهران، به‌ویژه محدوده بزرگراه شهید همت به سمت شمال، در زمان بارش‌ها تأثیرپذیری بیشتری دارد و مشکلات ترافیکی نیز در برخی مناطق از جمله بخش‌هایی از مناطق ۳ و ۴ و همچنین منطقه یک تهران، به‌ویژه هنگام بارش برف، افزایش پیدا می‌کند.

افزایش تردد خودروهای تک‌سرنشین در روزهای برفی

وی با اشاره به تأثیر تغییر الگوی تردد وسایل نقلیه در روزهای بارانی و برفی، افزود: تعداد خودروها و موتورسیکلت‌ها در حال افزایش است و در زمان بارش‌ها، با کاهش استفاده از موتورسیکلت‌ها و افزایش استفاده از خودروهای شخصی تک‌سرنشین مواجه می‌شویم؛ موضوعی که می‌تواند به ایجاد گره‌های ترافیکی منجر شود. سردار موسوی‌پور با تأکید بر نقش هماهنگی میان پلیس، شهرداری و معاونت حمل‌ونقل در مدیریت شرایط زمستانی، ادامه داد: استقرار پیش‌دستانه نیروها و تجهیزات در نقاط حساس ترافیکی در دستور کار قرار دارد تا ماشین‌آلات و امکانات مورد نیاز پیش از بروز مشکلات در این نقاط مستقر شوند و اقدامات به صورت هماهنگ و هدفمند انجام شود.

وی با اشاره به نظارت پلیس بر محل‌های دپوی شن و ماسه، گفت: نیروهای پلیس در زمان بارش برف در این محل‌ها حضور دارند و بر روند هدایت تجهیزات و امکانات به نقاط حساس نظارت می‌کنند. رئیس پلیس راهور تهران بزرگ از شهروندان خواست در برف‌روبی محلات، کوچه‌ها و معابر فرعی به شهرداری کمک کنند و از انجام سفرهای غیرضروری بپرهیزند. همچنین رانندگان باید از آمادگی فنی خودروهای خود اطمینان داشته باشند و مراقبت بیشتری از عابران پیاده به عمل آورند. سردار موسوی‌پور با بیان اینکه پلیس در وضعیت آمادگی ۷۰ درصدی قرار دارد، تصریح کرد: در صورت اعلام وضعیت نارنجی، آمادگی پلیس به ۱۰۰ درصد می‌رسد و تمامی نیروها در مناطق مختلف مستقر خواهند شد.

چهار میلیون سفر روزانه به تهران؛ ضرورت ایجاد پایانه در ۱۴ ورودی پایتخت

رئیس پلیس راهور تهران بزرگ در بخش دیگری از سخنان خود در حاشیه این مراسم، با اشاره به تأثیر تردد‌های بین‌استانی بر وضعیت ترافیکی پایتخت، اظهار کرد: در سال‌های گذشته، محدوده پیرامونی تهران عملاً به شهرهایی مانند کرج، قم و سایر شهرهای اطراف گسترش پیدا کرده و اکنون پنج استان در ارتباط مستقیم با تهران قرار دارند. همین مسئله موجب افزایش سفرها و تردد‌ها به پایتخت شده است؛ به‌گونه‌ای که بخش قابل توجهی از این سفرها اجتناب‌ناپذیر است. وی با اشاره به حجم بالای تردد در ورودی‌های شهر تهران، افزود: در ساعات ابتدایی روز، حجم سنگینی از خودروها از ۱۴ ورودی پایتخت، به‌ویژه از سمت غرب، وارد شهر می‌شوند و بار ترافیکی قابل توجهی را به معابر تهران تحمیل می‌کنند. بنابراین، ترافیک پایتخت صرفاً ناشی از رفت‌وآمد ساکنان تهران نیست. سردار موسوی‌پور با بیان اینکه تهران نزدیک به ۱۰ میلیون نفر جمعیت ثابت و حدود چهار میلیون نفر جمعیت شناور دارد، گفت: تردد این جمعیت در سطح شهر، در کنار سفرهای کاری به پردیس، مراکز اشتغال در غرب تهران، کارخانه‌های ایران خودرو و سایپا و سایر بخش‌های صنعتی و تجاری، بر حجم سفرهای درون‌شهری افزوده است. به‌عنوان مثال، بسیاری از افراد در جنوب تهران سکونت دارند، اما محل کار آن‌ها در مناطق شمالی شهر قرار دارد. وی با تأکید بر اینکه مدیریت این وضعیت نیازمند برنامه‌ریزی در سطح دولت است، ادامه داد: وزارتخانه‌های مختلف باید برای حل این مسئله همکاری کنند؛ چراکه سفرهای طولانی روزانه از غرب به شرق، شرق به غرب و جنوب به سایر نقاط شهر، علاوه بر افزایش تراکم ترافیکی، موجب مصرف بیشتر سوخت، تولید آلودگی هوا و اتلاف وقت شهروندان می‌شود. رئیس پلیس راهور تهران بزرگ توسعه حمل‌ونقل عمومی و حمل‌ونقل ترکیبی را از راهکارهای مدیریت این شرایط دانست و اظهار کرد: باید در ۱۴ ورودی شهر تهران پایانه‌هایی ایجاد شود تا افرادی که با خودروهای شخصی وارد پایتخت می‌شوند، بتوانند وسایل نقلیه خود را در پارکینگ‌های این پایانه‌ها پارک کرده و ادامه مسیر را با حمل‌ونقل عمومی طی کنند. وی افزود: اگر سفرهای ورودی به تهران در مبادی ورودی مدیریت شود و امکاناتی مانند پایانه، پارک‌سوار و دسترسی به حمل‌ونقل عمومی در این نقاط فراهم باشد، می‌توان از ورود بخشی از خودروهای شخصی به داخل شهر جلوگیری کرد. سردار موسوی‌پور با اشاره به امکان استفاده از ظرفیت پارکینگ ورزشگاه آزادی برای این منظور، تصریح کرد: در روزهای شنبه تا چهارشنبه که معمولاً مسابقات فوتبال برگزار نمی‌شود، می‌توان از ظرفیت پارکینگ ورزشگاه آزادی برای توقف خودروهای ورودی استفاده کرد. در مراسم تشییع و وداع با پیکر رهبر شهید عزیزمان نیز از این ظرفیت استفاده شد. وی با اشاره به ظرفیت‌های موجود در شرق تهران نیز گفت: در این محدوده از ظرفیت ورزشگاه تختی و ایستگاه متروی نزدیک به آن استفاده کرده‌ایم. با اجرای چنین طرح‌هایی می‌توان سفرهای درون‌شهری را تا حدودی مدیریت کرد و از میزان تردد و تراکم خودروها در داخل شهر کاست. رئیس پلیس راهور تهران بزرگ در پایان با اشاره به اقدامات مشترک پلیس و شهرداری تهران در حوزه ایمنی و مهندسی ترافیک، از همکاری شهرداری در این زمینه قدردانی کرد.

کارشناس مطالعات زنان:

بحران اقلیم بدون توجه به عدالت جنسیتی قابل مدیریت نیست

خشکسالی، بحران آب و موج‌های گرما فقط طبیعت ایران را تحت فشار قرار نداده‌اند، زنان نیز در سکوت، سهم سنگین‌تری از پیامدهای این بحران را تحمل می‌کنند. از افزایش کارهای خانگی و ناامنی معیشتی تا محدود شدن فرصت‌های شغلی و آموزشی، تغییرات اقلیمی چگونه نابرابری جنسیتی را عمیق‌تر می‌کند و آیا سیاست‌های محیط زیستی ایران اساساً زنان را در معادلات خود دیده‌اند؟ لیلا مهرابی، کارشناس مطالعات زنان، با اشاره به تأثیر نابرابر تغییرات اقلیمی بر گروه‌های مختلف جامعه گفت: تغییرات اقلیمی دیگر یک مسئله زیست‌محیطی نیست، به بحرانی اجتماعی، اقتصادی و انسانی تبدیل شده است که آثار آن برای همه افراد یکسان نیست. زنان و دختران به دلیل نابرابری‌های ساختاری، محدودیت‌های اقتصادی و سهم بیشتری که از مسئولیت‌های خانگی و مراقبتی بر عهده دارند، در برابر پیامدهای این بحران آسیب‌پذیرتر هستند. وی با اشاره به هشدارها و گزارش جدید نهاد زنان سازمان ملل متحد درباره گستردگی تأثیر بحران اقلیم بر زندگی زنان و دختران افزود: بر اساس این گزارش، دست‌کم یک‌ونیم میلیارد زن و دختر در مناطق بحرانی آب‌وهوایی زندگی می‌کنند و در بدترین سناریو، تغییرات اقلیمی می‌تواند ۱۴۱ میلیون زن و دختر دیگر را به فقر شدید سوق دهد. این آمارها نشان می‌دهد بحران اقلیم علاوه بر تهدید منابع طبیعی و زیرساخت‌های اقتصادی، می‌تواند دستاوردهای چند دهه تلاش برای بهبود وضعیت زنان را نیز تحت تأثیر قرار دهد. مهرابی با بیان اینکه ایران نیز به دلیل اقلیم خشک و نیمه‌خشک و فشار فزاینده بر منابع آبی در برابر تغییرات اقلیمی آسیب‌پذیر است، گفت: خشکسالی‌های متوالی، کاهش منابع آب زیرزمینی، فرونشست زمین و موج‌های گرمای شدید، پیامدهایی دارند که باید از منظر اجتماعی و جنسیتی نیز بررسی شوند. این کارشناس مطالعات زنان ادامه داد: در مناطق روستایی و کشاورزی، خشکسالی فقط به معنای خشک شدن زمین و کاهش تولید محصولات نیست، این تغییرات می‌تواند معیشت خانوارها را متزلزل و فرصت‌های شغلی را محدود کند. زنان روستایی که در کشاورزی، دامداری، صنایع دستی و مدیریت معیشت خانواده نقش دارند، با کاهش منابع آب و افت تولید با محدودیت‌های بیشتری مواجه می‌شوند؛ به‌ویژه آنکه دسترسی آنان به زمین، اعتبارات مالی و فرصت‌های شغلی جایگزین معمولاً کمتر است. وی با اشاره به تأثیر بحران آب بر افزایش کارهای بدون دستمزد زنان تصریح کرد: با کاهش منابع آب، مسئولیت تأمین نیازهای روزمره خانواده، مدیریت مصرف آب و رسیدگی به امور بهداشتی و مراقبتی به ویژه برای زنان روستایی و عشایری دشوارتر می‌شود. این وظایف اگرچه در آمارهای رسمی اشتغال و تولید اقتصادی دیده نمی‌شوند، بخش مهمی از اقتصاد مراقبتی جامعه را تشکیل می‌دهند.

روزنامه اقتصادی صبح ایران
روزگار

چهارشنبه ۲۷ آبان ۱۴۰۵ ■ شماره پیاپی ۳۳۰۰ | www.roozgarpress.ir | ۸ جمادی‌الثانیه ۱۴۴۷ ■ ۱۸ نوامبر ۲۰۲۶

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: وحید ملک | جانشین مدیرمسئول: سجاد ملک | زیر نظر شورای سردبیری | عضو تعاونی مطبوعات کشور
مدیر بازرگانی: زهرا قره داغی | سیاست: بصیرت جعفری | اقتصاد و گوناگون: بهاره یوسفی | جامعه: مریم کاظمیان فرد
نفت و انرژی: سعیده کاظمیان فرد | آدرس: تهران - بلوار شهران - نبش خیابان قدس - پلاک ۲ - ساختمان افرا - طبقه ۴ - واحد ۴۵
کدپستی: ۱۴۷۴۹۳۱۹۷۴ | تلفن: ۴۴۳۲۷۴۸۳ - ۴۴۳۲۴۶۸۵ - ۴۴۳۵۷۹۱۵ | دورنگار: ۰۲۱۴۴۳۲۵۸۳۶
لیتوگرافی و چاپ: شاخه سبز ۰۲۵۳۳۴۴۴۲۵۷ | دفتر تبریز: میدان پیشقدم- خ عطار نیشابوری جنوبی- کوی یاسمن- پ ۱

کتاب و ادبیات

چرا کتاب در سبد زندگی ایرانیان جایی ندارد؟

کتاب‌خوانی را از قفسه‌ها به زندگی بیاوریم

زهرا اسکندری / گروه فرهنگ

کتاب در زندگی روزمره بسیاری از مردم، جایگاهی همیشگی ندارد؛ گاهی به قفسه‌های کتابخانه محدود می‌شود، گاهی وسیله‌ای برای تزئین اتاق است و گاهی تنها زمانی به سراغش می‌رویم که مطالعه بخشی از الزامات تحصیل یا شغل باشد. در چنین شرایطی، پرسش از چرایی فاصله جامعه با کتاب، به یکی از دغدغه‌های مهم فرهنگی تبدیل می‌شود؛ مسئله‌ای که رهبر شهید انقلاب نیز بارها نسبت به آن هشدار داده و از کتاب‌نخواندن مردم به‌عنوان یکی از نقص‌های بزرگ فرهنگی کشور یاد کرده‌اند.

نگاهی به دیدگاه‌های ایشان درباره وضعیت کتاب‌خوانی در ایران نشان می‌دهد که مسئله تنها کمبود کتاب یا ضعف در تولید و انتشار آثار نیست؛ بلکه بخش مهمی از مشکل به عادت‌های روزمره مردم، جایگاه مطالعه در خانواده‌ها و محدود ماندن کتاب‌خوانی به گروهی خاص از جامعه بازمی‌گردد.

ایشان معتقد بودند بیش از آنکه از نظر عرضه کتاب عقب باشیم، از نظر کتاب‌خوانی دچار عقب‌ماندگی هستیم؛ موضوعی که در سخنانشان با مثال‌هایی از رفتار روزمره مردم، میزان استقبال از کتاب و حتی وضعیت مطالعه در میان جوانان و اهل علم توضیح داده شده است.

کتاب‌خوانی؛ امتیازی برای عده‌ای خاص؟

یکی از انتقادهای اصلی رهبر شهید انقلاب به وضعیت مطالعه در ایران، اختصاصی ماندن کتاب‌خوانی برای گروه محدودی از جامعه بود. به اعتقاد ایشان، مطالعه در کشور به فعالیتی تبدیل شده که بیشتر به قشر اهل علم، دانشجویان، معلمان و افرادی اختصاص دارد که به اقتضای تحصیل یا شغل خود ناچار به استفاده از کتاب هستند.

این در حالی است که معارف، علوم، هنر و موضوعات فرهنگی تنها متعلق به گروه خاصی نیستند و همه مردم به محتوای کتاب‌ها و آگاهی‌های موجود در آنها نیاز دارند. ایشان با تأکید بر همین موضوع، معتقد بودند کتاب‌خوانی باید از انحصار گروهی از افراد خارج شود و به رفتاری عمومی در جامعه تبدیل شود؛ به‌گونه‌ای که مطالعه، همانند خوردن و خوابیدن و دیگر نیازهای روزانه، در زندگی مردم حضور داشته باشد.

در واقع، از نگاه ایشان، نمی‌توان جامعه‌ای را که بخش عمده‌ای از مردم آن ارتباط مستمر و روزمره‌ای با کتاب ندارند، جامعه‌ای برخوردار از فرهنگ مطالعه دانست؛ حتی اگر در آن آثار متعددی منتشر شود یا شمار قابل توجهی از افراد به واسطه تحصیل و فعالیت حرفه‌ای با کتاب سروکار داشته باشند.

این مسئله نشان می‌دهد که گسترش کتاب‌خوانی تنها با افزایش تعداد کتاب‌ها محقق نمی‌شود، بلکه باید مطالعه از یک فعالیت تخصصی و محدود به بخشی از جامعه، به عادتی عمومی تبدیل شود.

کتاب در سبد خرید خانواده‌ها کجاست؟

یکی دیگر از محورهای انتقادی مطرح‌شده در سخنان رهبر شهید انقلاب، جایگاه کتاب در سبد مصرفی خانواده‌هاست.

ایشان با اشاره به افزایش حجم تولید و انتشار کتاب نسبت به گذشته، تأکید می‌کردند که رشد تعداد عناوین و افزایش تیراژ، به‌تنهایی برای بهبود وضعیت کتاب‌خوانی کافی نیست.

از نظر ایشان، مسئله مهم‌تر آن است که کتاب در زندگی اقتصادی و فرهنگی خانواده‌ها سهم قابل قبولی پیدا کند و مردم آن را برای خواندن خریداری کنند، نه صرفاً برای آنکه در کتابخانه یا گوشه‌ای از اتاق قرار دهند و وسیله‌ای برای نمایش و تزئین باشد.

این تأکید، تفاوت میان مالکیت کتاب و ارتباط واقعی با آن را برجسته می‌کند. ممکن است خانواده‌ای کتاب‌های متعددی در خانه داشته باشد، اما این آثار هیچ‌گاه خوانده نشوند و تنها بخشی از وسایل منزل به شمار بروند. رهبر شهید انقلاب معتقد بودند وضعیت موجود با آنچه از جامعه ایران انتظار می‌رود، فاصله دارد و برای اصلاح آن باید کتاب به یکی از اقلام معمول در خریدهای خانوادگی تبدیل شود.

در این نگاه، کتاب نباید کالایی باشد که خرید آن تنها به مناسبت نمایشگاه کتاب، هدیه دادن یا آغاز سال تحصیلی محدود شود؛ بلکه باید مانند دیگر نیازهای فرهنگی و روزمره، جایگاهی ثابت در زندگی خانواده‌ها داشته باشد.

تیراژ کتاب؛ آینه‌ای از میزان استقبال مردم

از دیگر موضوعاتی که در بررسی وضعیت کتاب‌خوانی مورد توجه رهبر شهید انقلاب قرار گرفته، پایین بودن تیراژ آثار منتشرشده است.

ایشان با طرح این پرسش که چرا یک کتاب خوب در کشوری با جمعیت چند ده میلیونی، تنها در چند هزار نسخه منتشر می‌شود، این وضعیت را نشانه‌ای از رواج نداشتن فرهنگ مطالعه می‌دانستند.

در بخشی از سخنان ایشان، به این مسئله اشاره شده است که گاهی یک کتاب با استقبال نسبتاً خوب، پس از چند سال به چاپ دوم و سوم می‌رسد و مجموع شمارگان آن به حدود چهل یا پنجاه هزار نسخه افزایش پیدا می‌کند؛ در حالی که جمعیت قابل توجهی از کشور امکان استفاده از کتاب را دارند.

این مقایسه از نظر ایشان پرسشی جدی درباره میزان ارتباط مردم با کتاب ایجاد می‌کند؛ اینکه چرا در جامعه‌ای با چنین جمعیتی، شمارگان بسیاری از آثار همچنان محدود باقی می‌ماند؟

البته تیراژ کتاب به‌تنهایی نمی‌تواند تمام ابعاد فرهنگ مطالعه را نشان دهد، اما در این دیدگاه، پایین بودن شمارگان آثار در کنار دیگر نشانه‌ها، تصویری از محدود بودن دامنه مخاطبان کتاب ارائه می‌کند.

به بیان دیگر، اگر کتاب‌خوانی به رفتاری عمومی تبدیل شود، انتظار می‌رود آثار منتشرشده نیز مخاطبان گسترده‌تری پیدا کنند و خرید کتاب به رفتاری معمول در میان خانواده‌ها تبدیل شود.

جوانانی که کتاب را جزو ضروریات زندگی نمی‌دانند

نگرانی درباره وضعیت مطالعه در میان نسل جوان، بخش دیگری از انتقادهای رهبر شهید انقلاب را تشکیل می‌دهد. ایشان با اشاره به مصاحبه‌ای تلویزیونی با تعدادی از جوانان که در آن از آنها درباره کتاب‌خوانی سؤال شده بود، از پاسخ‌های منفی بسیاری از شرکت‌کنندگان ابراز تأسف می‌کنند.

به گفته ایشان، برخی از جوانان اساساً کتاب را جزو ضروریات زندگی خود نمی‌دانند؛ در حالی که انسان همواره در محیط اطرافش با موضوعات تازه، خبرها، اطلاعات و معارف گوناگون روبه‌روست و برای شناخت بهتر جهان پیرامون خود به مطالعه نیاز دارد.

ایشان برای توضیح این تناقض، مثالی ساده از رفتار روزمره انسان مطرح می‌کنند: اگر فردی در جایی نشسته باشد و در اتاق کناری اتفاق تازه‌ای رخ دهد، معمولاً نمی‌تواند در برابر کنجکاوی خود مقاومت کند و تلاش می‌کند از آنچه در حال وقوع است، باخبر شود. از نگاه ایشان، زندگی نیز سرشار از چنین اطلاعات و اتفاقاتی است؛ علوم، معارف و تجربه‌های تازه‌ای وجود دارند که شناخت آنها می‌تواند به آگاهی انسان اضافه کند. بنابراین، همان‌طور که افراد برای اطلاع از یک اتفاق نزدیک کنجکاوی نشان می‌دهند، باید نسبت به دنیای گسترده دانش و اطلاعات نیز علاقه‌مند باشند.

این مثال، کتاب‌خوانی را از یک فعالیت صرفاً آموزشی فراتر می‌برد و آن را راهی برای پاسخ به کنجکاوی طبیعی انسان و شناخت جهان معرفی می‌کند.

وقتی تماشای تبلیغات تلویزیونی از خواندن رمان آسان‌تر است

شاید یکی از ملموس‌ترین بخش‌های انتقادهای رهبر شهید انقلاب به وضعیت مطالعه، مقایسه‌ای باشد که میان کتاب‌خواندن و تماشای تبلیغات تلویزیونی مطرح می‌کنند. ایشان با اشاره به تجربه خود از مواجهه با برخی جوانان، می‌گویند افرادی را دیده‌اند که حتی حوصله خواندن یک رمان را ندارند و پس از مطالعه هفت یا هشت صفحه، کتاب را کنار می‌گذارند.

این در حالی است که همین افراد حاضرند بیست دقیقه یا نیم ساعت به تماشای تبلیغات تلویزیونی پیش از آغاز یک فیلم سینمایی بنشینند، اما همان زمان را به خواندن کتاب اختصاص ندهند.

نکته مورد تأکید ایشان این است که مسئله تنها بی‌علاقگی به کتاب‌های علمی، سیاسی یا اجتماعی نیست؛ حتی گاهی افراد برای خواندن یک رمان یا داستان نیز حوصله کافی ندارند.

ایشان ریشه چنین رفتاری را در شکل نگرفتن عادت مطالعه می‌دانند؛ عادتی که اگر در زندگی فرد وجود نداشته باشد، حتی در مواجهه با کتاب‌های سرگرم‌کننده و داستانی نیز خود را نشان می‌دهد.

این مقایسه، مسئله کتاب‌خوانی را به انتخاب‌های کوچک و روزمره افراد پیوند می‌دهد؛ انتخاب‌هایی که گاهی بدون توجه به ارزش زمان و فرصت‌های یادگیری انجام می‌شوند.

وقتی فرصت مطالعه را با تماشای بی‌هدف عوض می‌کنیم

رهبر شهید انقلاب در ادامه این بحث، تنبلی در خواندن کتاب را یکی از بدترین و پرخسارت‌ترین انواع تنبلی معرفی می‌کنند؛ زیرا به اعتقاد ایشان، هرچه انسان بیشتر به این وضعیت میدان بدهد، این عادت در او تقویت می‌شود. ایشان بار دیگر به همان مثال تماشای تبلیغات تلویزیونی اشاره می‌کنند و توضیح می‌دهند که افراد گاهی بیست دقیقه منتظر آغاز یک فیلم می‌مانند و در این فاصله، بدون آنکه فعالیت مفیدی داشته باشند، تبلیغات مختلف را تماشا می‌کنند.

نوبت اول

آگهی فراخوان ارزیابی کیفی انتخاب پیمانکار در حوزه کارور برق به شماره فراخوان «۰۰۰۱/ ۴۰۵»

شرکت توزیع نیروی برق استان سمنان

شرکت توزیع نیروی برق استان سمنان در نظر دارد از طریق فراخوان نسبت به شناسایی پیمانکاران در حوزه کارور برق واجد شرایط و صلاحیت‌دار (تهیه فهرست کوتاه) اقدام نماید. لذا از کلیه شرکت‌هایی که دارای تخصص و تجربه کافی در زمینه فوق میباشند، دعوت مینماید اظهارنامه ارزیابی کیفی خود را همراه با مدارک امتیازآور جهت شرکت در فراخوان ارزیابی ارسال دارند .

شرایط و الزامات ورود به فراخوان :

۱- جزئیات و شرایط ارزیابی به شرح ذیل اعلام میگردد :

۲- مهلت دریافت اسناد ارزیابی کیفی : از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیک دولت(ستاد) به آدرس www.setadiran.ir ، از تاریخ انتشار این آگهی تا پایان وقت اداری ۱۴۰۵/۰۸/۲۸ ، اسناد را دریافت نمایند.

۳- تحویل اسناد ارزیابی کیفی: شرکت‌کنندگان در فراخوان اسناد را به طور کامل در سامانه تدارکات الکترونیک دولت(ستاد)، تا پایان وقت اداری ۱۴۰۵/۰۹/۱۴ بارگذاری نمایند .

۴- پس از بررسی اسناد و مدارک واصله در چارچوب ضوابط و مقررات از شرکت‌های واجد شرایط، جهت شرکت در مناقصه مربوطه دعوت به عمل خواهد آمد. بدیهی است ارائه مدارک اسناد ارزیابی تکمیل‌شده هیچ‌گونه حقی را برای متقاضیان جهت شرکت در مناقصه ایجاد نخواهد کرد.

۵- شرکت توزیع نیروی برق استان سمنان می‌تواند تا ۲ سال آینده از نتایج این فراخوان جهت انجام مناقصه‌های مشابه استفاده نماید.

۶- سایر اطلاعات و جزئیات مربوط به فراخوان، در اسناد ارزیابی مندرج است.

۷- به پیشنهادهای فاقد مهر و امضاء و پیشنهادهایی که بعد از انقضاء مدت مقرر در فراخوان واصل می‌شود، مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد.

محل تحویل پاکت الف : سمنان - شهرک گلستان - نبش میدان الغدیر شرکت توزیع نیروی برق استان سمنان شماره تماس پیگیری امور اداری ۳۳۴۳۵۱۶۰-۰۲۳ نمابر: ۳۳۴۳۵۱۵۷-۰۲۳

روابط عمومی شرکت توزیع نیروی برق استان سمنان

وزیر اقتصاد:

اجازه ندادیم اقتصاد وارد مسیر ابرتورمی شود

وزیر اقتصاد با اشاره به اقدامات دولت و همکاری بانک مرکزی اعلام کرد از تشدید تورم و ورود اقتصاد به شرایط ابرتورمی جلوگیری شده و روند رشد ماهانه قیمت‌ها نیز تحت کنترل قرار گرفته است.

علی مدنی‌زاده، وزیر امور اقتصادی و دارایی، در آیین افتتاحیه هجدهمین نمایشگاه بین‌المللی نظام مالی، سرمایه‌گذاری و زیرساخت‌های دیجیتال (بورس، بانک و بیمه)، با تشریح برنامه‌های اقتصادی دولت اظهار کرد: اقتصاد کشور در سال ۱۴۰۴ با دو اتفاق بزرگ مواجه شد؛ نخست، انباشت بحران‌ها و ناترازی‌های اقتصادی که حتی بدون وقوع جنگ نیز می‌توانست تورم و رکود را به اقتصاد تحمیل کند و دوم، تشدید فشارهای اقتصادی و در نهایت وقوع جنگ تحمیلی ۴۰ روزه.

روند رشد ماهانه قیمت‌ها کنترل شده است

وی افزود: با ورود به سال ۱۴۰۵، انتظار می‌رفت اقتصاد کشور تحت تأثیر فشارهای تورمی و رکودی ناشی از جنگ و ناترازی‌های موجود قرار گیرد، اما دولت با تمرکز بر برنامه‌های اقتصادی تلاش کرد آثار منفی این شرایط را به حداقل برساند و تاب‌آوری اقتصاد را افزایش دهد.

مدنی‌زاده با اشاره به اقدامات دولت برای کنترل تورم و حفظ ثبات اقتصادی گفت: با وجود نگرانی‌هایی که درباره ورود کشور به شرایط ابرتورمی و از بین رفتن ثبات اقتصادی مطرح می‌شد، با مجموعه اقدامات انجام‌شده و همکاری بانک مرکزی، از تشدید این وضعیت جلوگیری شد. در ماه‌های اخیر نیز روند رشد ماهانه قیمت‌ها کنترل شده و انتظار می‌رود با تداوم سیاست‌های اتخاذشده، روند کاهشی تورم ادامه یابد.

وزیر اقتصاد با تأکید بر اینکه ثبات و پیش‌بینی‌پذیری اقتصاد کلان پیش‌شرط فعالیت اقتصادی است، تصریح کرد: تحقق این هدف مستلزم پایداری مالی دولت، اصلاح سیاست‌های پولی، اصلاح نظام بانکی و کنترل رشد نقدینگی است. همچنین ثبات در بازار ارز از دیگر الزامات ایجاد فضای قابل پیش‌بینی برای فعالان اقتصادی به شمار می‌رود.

دو محور اصلی برنامه‌های وزارت اقتصاد

وی با تشریح دو محور اصلی برنامه‌های وزارت اقتصاد بیان کرد: نخستین محور، دستیابی به رشد اقتصادی عدالت‌محور از طریق احیای موتورهای رشد، افزایش سرمایه‌گذاری و بهره‌وری است و محور دوم، تحقق عدالت اقتصادی از طریق برابری فرصت‌ها، واگذاری اقتصاد به مردم و افزایش مشارکت بخش خصوصی در کنار توجه به عدالت توزیعی و معیشت اقشار کم‌درآمد است.

مدنی‌زاده با اشاره به برنامه‌های اقتصادی دولت در دوره جنگ گفت: در ماه‌های گذشته، برنامه‌های وزارت اقتصاد بر چهار محور اصلی استوار بود که شامل ایجاد ثبات اقتصاد کلان و تأمین مالی دولت، حمایت اضطراری از معیشت مردم، تأمین کالاهای اساسی و تداوم تجارت و همچنین حفظ فعالیت بنگاه‌های اقتصادی و اشتغال می‌شد.

شعار اصلی ما از این مرحله به بعد، تولید است

وی با اشاره به محدودیت‌های ایجادشده در مسیر تجارت کشور اظهار کرد: فشارها و محدودیت‌های مرزی موجب افزایش ترافیک تجاری و انتقال بخشی از جریان تجارت به کریدورهای شمالی و مرزهای زمینی شد. دولت تلاش کرد با تسهیل فرآیندهای تجاری، فشار وارد‌شده بر مرزها را کاهش دهد و روند تجارت را تسریع کند. در یکی دو ماه اخیر نیز نشانه‌های بهبود در این زمینه مشاهده می‌شود. وزیر اقتصاد با تأکید بر تغییر رویکرد اقتصادی دولت در مرحله جدید گفت: راهبرد گذشته بر افزایش تاب‌آوری اقتصاد در برابر شوک‌ها متمرکز بود، اما اکنون وارد مرحله جدیدی شده‌ایم که محور اصلی آن ساختن و تولید است. شعار اصلی ما از این مرحله به بعد، تولید است و این هدف از مسیر افزایش سرمایه‌گذاری و بهره‌وری محقق می‌شود.

تسهیل سرمایه‌گذاری و واگذاری نقش بیشتر به بخش خصوصی

مدنی‌زاده با اشاره به برنامه‌های وزارت اقتصاد برای رفع موانع سرمایه‌گذاری اظهار کرد: یکی از اقدامات در دست اجرا، ایجاد پنجره واحد سرمایه‌گذاری است تا فرآیند ورود سرمایه‌گذاران و اجرای طرح‌های اقتصادی تسهیل شود. وی از تشکیل سازمان سرمایه‌گذاری ایران خبر داد و گفت: پیش از این، سازمان سرمایه‌گذاری خارجی عمدتاً بر موضوعات مرتبط با سرمایه‌گذاری خارجی متمرکز بود، اما با تغییر ساختار، سازمان سرمایه‌گذاری ایران شکل گرفته است که قرار است راهبری و هدایت برنامه‌های سرمایه‌گذاری کلان و راهبردی کشور را بر عهده بگیرد.

برنامه‌ها و مأموریت‌های این سازمان نیز طی دو هفته آینده رونمایی خواهد شد. وزیر اقتصاد ادامه داد: همچنین سازوکارهایی برای اتصال فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران به پروژه‌های بزرگ کشور در حال طراحی است تا جذب سرمایه از داخل و خارج و اجرای طرح‌های اقتصادی با مشارکت بیشتر بخش خصوصی انجام شود.

وی با بیان اینکه دولت به دنبال فراهم کردن زمینه حضور گسترده‌تر مردم در اقتصاد است، تصریح کرد: رویکرد ما این است که دولت از تصدی‌گری فاصله بگیرد و مسیر را برای فعالیت مردم و بخش خصوصی باز کند.

تغییر نقش نظام تأمین مالی در هدایت تولید

مدنی‌زاده با تأکید بر اینکه نظام تأمین مالی نباید صرفاً به پرداخت منابع برای سرمایه‌گذاری یا سرمایه در گردش محدود شود، گفت: نظام تأمین مالی می‌تواند نقش راهبری در تولید داشته باشد و با هدایت منابع به سمت پروژه‌های دارای بهره‌وری، سودآوری و ارزآوری بیشتر، به افزایش کارایی اقتصاد کمک کند.

وی افزود: نظام تأمین مالی باید منابع را به سمت طرح‌هایی هدایت کند که بازدهی بالاتری دارند و با اولویت‌های اقتصادی کشور همسو هستند. بنابراین یکی از مأموریت‌های مهم این نظام، راهبری سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصادی به سمت پروژه‌های مولد و اثربخش است. وزیر اقتصاد با اشاره به توسعه ابزارهای جدید تأمین مالی اظهار کرد: در این زمینه، ابزارهای ارزی نیز در دستور کار قرار گرفته‌اند. صندوق سرمایه‌گذاری ارزی در ماه‌های گذشته افتتاح شده و اقدامات لازم برای رفع موانع توسعه آن در حال انجام است. همچنین صندوق پروژه‌های ارزی و سپرده‌های ارزی از دیگر ابزارهایی هستند که برای توسعه آنها برنامه‌ریزی شده است.

ضرورت بازگرداندن منابع ارزی و مالی راکد به چرخه اقتصاد کشور

وی با اشاره به ضرورت بازگرداندن منابع ارزی و مالی راکد به چرخه اقتصاد کشور گفت: اگر در سال‌های گذشته بخشی از منابع مردم در قالب ارز، طلا یا رمزارز از چرخه اقتصاد خارج شده باشد، باید با طراحی ابزارهای مناسب زمینه بازگشت این منابع به اقتصاد فراهم شود.

مدنی‌زاده با بیان اینکه تحقق رشد اقتصادی بالا با ظرفیت فعلی اقتصاد به افزایش منابع سرمایه‌گذاری نیاز دارد، تصریح کرد: برای رشد اقتصادی باید منابع جدیدی به اقتصاد وارد شود. جذب سرمایه خارجی و بازگرداندن منابع ارزی مردم به چرخه فعالیت‌های اقتصادی دو مسیر مهم در این زمینه هستند.

وی ادامه داد: در شرایط تحریم، دولت به‌تنهایی امکان جذب منابع خارجی را ندارد و فعالان بخش خصوصی می‌توانند نقش مهمی در این زمینه ایفا کنند. از سوی دیگر، باید ابزارهایی طراحی شود تا منابع ارزی مردم که طی سال‌های گذشته خارج از چرخه رسمی اقتصاد نگهداری شده‌اند، به فعالیت‌های مولد بازگردند.

اجرای طرح «رویش» در وزارت اقتصاد

وزیر اقتصاد همچنین از اجرای طرح «رویش» در وزارت اقتصاد خبر داد و گفت: این طرح مجموعه‌ای از ابزارهای ارزی را برای بازگشت منابع ارزی به چرخه اقتصاد فراهم می‌کند. صندوق مولدسازی نیز از دیگر برنامه‌های در دست اجراست که قرار است به‌زودی رونمایی شود.

وی افزود: صندوق تضمین ملی نیز با برخورداری از منابع قابل توجه، قرار است نقش ضامن را برای سرمایه‌گذاری در پروژه‌های بزرگ کشور ایفا کند و زمینه تأمین مالی این طرح‌ها را تسهیل کند.

عقب‌ماندگی احتمالی کشور در برخی حوزه‌های فناوری

مدنی‌زاده در ادامه با تأکید بر ضرورت افزایش بهره‌وری برای تحقق رشد اقتصادی گفت: اقتصاد دیجیتال و هوش مصنوعی از مهم‌ترین ابزارهای افزایش بهره‌وری در اقتصاد هستند و نباید آنها را صرفاً به عنوان بخشی مستقل در کنار سایر صنایع در نظر گرفت. وی توضیح داد: اقتصاد دیجیتال و هوش مصنوعی زمانی می‌توانند بیشترین اثرگذاری را داشته باشند که در صنایع مختلف از جمله فولاد، معدن، نفت و سایر بخش‌های اقتصادی به کار گرفته شوند و موجب افزایش بهره‌وری این صنایع شوند. وزیر اقتصاد با اشاره به عقب‌ماندگی احتمالی کشور در برخی حوزه‌های فناوری اظهار کرد: ممکن است به دلیل محدودیت‌ها، رقابت با کشورهای پیشرو مانند چین و آمریکا در برخی زمینه‌های تولید فناوری هوش مصنوعی دشوار باشد، اما در زمینه استفاده از این فناوری و تحول دیجیتال در صنایع، ظرفیت‌های قابل توجهی در کشور وجود دارد.

هزینه نوسازی ناوگان کارگری کمتر از خسارت مرگ و معلولیت نیروی کار است

مرگ کارگران؛ صورت‌حساب سنگین بی‌توجهی به ایمنی

مرگ ۱۳ کارگر و کارکنان شرکت NGL دهلران در حادثه واژگونی اتوبوس حامل نیروهای این مجموعه در جاده دشت عباس به مورموری، بار دیگر موضوع ایمنی نیروی کار را از محیط کارخانه و کارگاه به جاده‌های کشور کشانده است. حادثه‌ای که در شامگاه ۲۳ آبان ۱۴۰۵ رخ داد و علاوه بر جان باختن تعدادی از کارکنان، ۱۸ مصدوم بر جای گذاشت، فقط یک تصادف جاده‌ای نیست؛ بلکه نمونه‌ای از هزینه‌های پنهان و آشکاری است که ضعف نظارت بر ایمنی حمل‌ونقل نیروی کار می‌تواند به خانواده‌ها، کارفرمایان، نظام درمانی و دستگاه‌های اجرایی تحمیل کند.

این حادثه در شرایطی رخ داد که کارگران پس از پایان شیفت کاری در مسیر بازگشت به خانه بودند. بر اساس گزارش‌های منتشرشده، کارکنان این مجموعه مسیری حدود ۱۵۰ کیلومتری میان دشت عباس و آبدانان را طی می‌کردند. گزارش‌های اولیه صنفی نیز از نداشتن معاینه فنی معتبر اتوبوس و فرسودگی لاستیک‌های آن حکایت داشت؛ هرچند تعیین مسئولیت نهایی و علت قطعی حادثه به بررسی کارشناسی و قضایی وابسته است.

حادثه ایلام یک پرسش اساسی را پیش روی سیاست‌گذاران قرار می‌دهد: آیا هزینه تأمین اتوبوس ایمن، بازرسی فنی، تعمیرات دوره‌ای، آموزش رانندگان و استانداردسازی محیط کار بیشتر از هزینه‌ای است که پس از وقوع حادثه باید برای درمان مصدومان، پرداخت مستمری و غرامت، رسیدگی قضایی و جبران نیروی انسانی ازدست‌رفته پرداخت شود؟

پاسخ اقتصادی به این پرسش، دست‌کم در بسیاری از موارد، روشن است؛ پیشگیری از حادثه نه‌تنها اقدامی انسانی و اخلاقی، بلکه تصمیمی اقتصادی و کم‌هزینه‌تر برای دولت و بخش تولید است.

هزینه واقعی مرگ یک کارگر چقدر است؟

یکی از برآوردهای منتشرشده از سوی جانشین رئیس پلیس راهور فراجا در سال ۱۴۰۴، هزینه اقتصادی هر جان‌باخته در تصادفات را بیش از ۲۲۰ میلیارد ریال اعلام کرده است. این رقم معادل بیش از ۲۲ میلیارد تومان است. همچنین هزینه هر مصدوم حدود ۸ میلیارد و ۴۰۰ میلیون ریال، معادل ۸۴۰ میلیون تومان برآورد شده است.

به بیان دیگر، فقط با استفاده از شاخص‌های اعلام‌شده برای خسارت اقتصادی تصادفات، حادثه‌ای با این ابعاد می‌تواند نزدیک به ۲۸۰ میلیارد تومان خسارت اجتماعی و اقتصادی ایجاد کند. این رقم شامل همه پیامدهای خاص این حادثه، از جمله هزینه‌های احتمالی دادرسی، اختلال در تولید، فشار روانی خانواده‌ها و آثار بلندمدت از دست رفتن نیروی متخصص نیست.

نکته مهم آن است که هزینه مرگ یک نیروی کار فقط به پرداخت دیه یا مستمری محدود نمی‌شود. دولت و دستگاه‌های عمومی ممکن است با هزینه‌های درمانی مصدومان، انتقال اضطراری مجروحان، خدمات اورژانس، پزشکی قانونی، بازرسی و بررسی حادثه، رسیدگی قضایی و حمایت‌های اجتماعی از خانواده‌های آسیب‌دیده روبه‌رو شوند.

آمار مرگ کارگران؛ اختلافی که هزینه واقعی را پنهان می‌کند

ابعاد مساله زمانی روشن‌تر می‌شود که به آمار حوادث کار در کشور نگاه کنیم. بر اساس اطلاعات منتشرشده درباره عملکرد سال ۱۴۰۴، سازمان پزشکی قانونی در ۱۱ ماه نخست آن سال یک هزار و ۸۷۹ مورد مرگ ناشی از حوادث کار را ثبت کرده است. در مقابل، سازمان تأمین اجتماعی برای کل سال ۱۴۰۴، تعداد ۶۶۸ فوت ناشی از حادثه کار را در میان افراد تحت پوشش خود گزارش کرده است. همچنین تأمین اجتماعی در همان سال ۳۶ هزار و ۳ مورد آسیب ناشی از حوادث کار را ثبت کرده است.

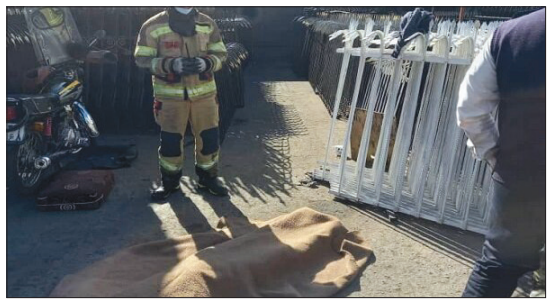
اختلاف میان آمار دو دستگاه را باید با توجه به تفاوت جامعه آماری، دامنه پوشش بیمه‌ای و روش ثبت بررسی کرد. آمار تأمین اجتماعی لزوماً تمام کارگران کشور را در بر نمی‌گیرد و آمار پزشکی قانونی نیز باید از نظر تعریف و طبقه‌بندی حوادث بررسی شود.

یکی از مشکلات ساختاری بازار کار ایران، نگاه هزینه‌ای به ایمنی است

همایون منجی، فعال کارگری و کارشناس ایمنی کار، در این باره می‌گوید: یکی از مشکلات ساختاری بازار کار ایران، نگاه هزینه‌ای به ایمنی است. در برخی کارگاه‌ها، تهیه تجهیزات حفاظت فردی، نصب حفاظ ماشین‌آلات، استانداردسازی سیستم برق، تهویه مناسب، آموزش کارگران و استخدام مسئول ایمنی به‌عنوان هزینه‌های قابل حذف یا قابل تعویق دیده می‌شود.

زنگ خطر گازگرفتگی در تهران

قاتلی که دیده و احساس نمی‌شود

امیر ماهان محمدی یکتا
گروه جامعه

استان تهران در روزهای سرد سال، چهره دیگری به خود می‌گیرد؛ پنجره‌ها بسته‌تر می‌شوند، بخاری‌ها روشن و گرمای خانه به یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های خانواده‌ها تبدیل می‌شود. در همین روزهای به ظاهر آرام، خطری نامرئی می‌تواند در فضای خانه جریان پیدا کند؛ گازی بی‌رنگ و بی‌بو که بدون هشدار حسی، فرصت تشخیص را از افراد می‌گیرد و گاه پیش از آنکه کسی متوجه حضورش شود، اعضای یک خانواده را راهی بیمارستان یا حتی کام مرگ می‌کند. مونوکسیدکربن، محصول احتراق ناقص سوخت در وسایل گرمایشی و سایر تجهیزات سوخت‌سوز است؛ گازی که به دلیل نداشتن رنگ و بو، به‌سادگی در محیط منتشر می‌شود و تنفس آن می‌تواند به مسمومیت شدید و مرگ منجر شود، نقص در دودکش‌ها، تهویه نامناسب، نصب غیراصولی وسایل گرمایشی و استفاده نادرست از تجهیزات گازسوز، از عواملی هستند که در فصل سرما احتمال وقوع چنین حوادثی را افزایش می‌دهند. آمارهای منتشرشده از وضعیت استان تهران نشان می‌دهد این خطر صرفاً یک هشدار تکراری فصلی نیست و همچنان قربانی می‌گیرد.

۳۲ مسموم در ۱۰ روز؛ هشدار اورژانس تهران

شروین تبریزی، سخنگوی اورژانس استان تهران، در تشریح آخرین آمار مسمومیت با گاز مونوکسیدکربن اعلام کرد: از ۱۰ تا ۲۰ آبان ماه ۱۴۰۵، تعداد ۳۲ نفر در استان تهران دچار مسمومیت با این گاز شده‌اند که از این تعداد، هشت نفر به مراکز درمانی منتقل شدند و ۲۴ نفر دیگر نیز در محل حادثه از خدمات اورژانس استفاده کردند. وی با اشاره به آغاز فصل سرد سال، بر ضرورت رعایت نکات ایمنی در استفاده از وسایل گرمایشی تأکید کرد و گفت: مونوکسیدکربن گازی بی‌رنگ، بی‌بو، نامرئی، بسیار سمی و کشنده است. به گفته تبریزی، سردرد، سرگیجه، تهوع، خستگی و علائمی شبیه آنفلوآنزا از نشانه‌های اولیه مسمومیت با این گاز هستند؛ علائمی که ممکن است در ابتدا با خستگی روزانه یا بیماری‌های فصلی اشتباه گرفته شوند. در موارد شدیدتر نیز کاهش فشار خون، افت سطح هوشیاری و تشنج رخ می‌دهد و در صورت ادامه مواجهه، مسمومیت می‌تواند به مرگ منجر شود. سخنگوی اورژانس استان تهران همچنین تأکید کرد: در صورت بروز چنین شرایطی، باز کردن پنجره‌ها و خارج کردن فرد مسموم از محیط آلوده باید در اولویت قرار گیرد.

افزایش ۲۷ درصدی قربانیان در تهران؛ ۸۶ درصد حوادث در خانه‌ها

نگاهی به آمارهای اعلام‌شده از سوی کامران عبدولی، معاون پیشگیری سازمان آتش‌نشانی و خدمات ایمنی شهرداری تهران، ابعاد جدی‌تری از این خطر را آشکار می‌کند. وی به خبرنگار مهر گفت: در شش ماهه نخست سال ۱۴۰۴، تعداد ۵۱ نفر در استان تهران بر اثر مسمومیت با مونوکسیدکربن جان باختند؛ اما این رقم در شش ماهه نخست سال ۱۴۰۵ به ۶۵ نفر رسیده است؛ افزایشی حدود ۲۷ درصدی که نشان می‌دهد با وجود هشدارهای سالانه، خطر گازگرفتگی همچنان در زندگی شهروندان حضور دارد. این آمار در سطح کشور نیز نگران‌کننده است، بر اساس اظهارات عبدولی، در پنج ماهه نخست سال ۱۴۰۵، تعداد ۲۶۱ نفر در کشور بر اثر مسمومیت با مونوکسیدکربن جان خود را از دست داده‌اند که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته حدود ۲۲ درصد افزایش نشان می‌دهد. همچنین شمار قربانیان این گاز در کل کشور از حدود ۸۵۷ نفر در سال ۱۴۰۳ به ۸۳۰ نفر در سال ۱۴۰۴ رسیده است؛ کاهشی محدود که همچنان از تداوم صدها مورد مرگ قابل پیشگیری در هر سال حکایت دارد. در استان تهران، موضوع فقط به تعداد قربانیان محدود نمی‌شود؛ محل وقوع حوادث نیز نکته‌ای قابل تأمل دارد. بر اساس بررسی‌های سازمان آتش‌نشانی شهرداری تهران، ۸۶ درصد تلفات ناشی از مونوکسیدکربن در محیط‌های مسکونی رخ می‌دهد. سه درصد تلفات به مراکز صنعتی و کارگاهی، دو درصد به خودروها، دو درصد به مراکز تجاری، دو درصد به چادرهای مسافرتی و پنج درصد به سایر اماکن مربوط است. این آمار نشان می‌دهد خانه، همان جایی که باید امن‌ترین پناهگاه اعضای خانواده باشد، در صورت بی‌توجهی به اصول ایمنی می‌تواند به محل وقوع یکی از خطرناک‌ترین حوادث فصل سرما تبدیل شود، روشن گذاشتن خودرو در پارکینگ‌های فاقد تهویه مناسب، استفاده از وسایل گرمایشی نامناسب در کارگاه‌ها و حتی گرم کردن چادر با وسایل احتراقی غیراستاندارد نیز از موقعیت‌هایی است که می‌تواند به تجمع این گاز منجر شود.

قاتلی که دیده و احساس نمی‌شود

یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های مونوکسیدکربن، ناتوانی حواس انسان در تشخیص آن است. برخلاف گاز شهری که برای شناسایی نشت آن ماده بودارکننده به کار می‌رود، مونوکسیدکربن به‌خودی‌خود بی‌رنگ و بی‌بو است و فردنمی‌تواند با بوییدن هوا یا مشاهده تغییرات ظاهری محیط، از وجود آن مطلع شود. این گاز پس از ورود به بدن، با هموگلوبین خون ترکیب می‌شود و مانع انتقال مؤثر اکسیژن به اندام‌ها و بافت‌های بدن خواهد شد. به همین دلیل، مغز و قلب که برای ادامه فعالیت به اکسیژن نیاز دارند، در برابر مسمومیت آسیب‌پذیرند. خطر دیگر آن است که علائم اولیه گازگرفتگی همیشه هشداردهنده به نظر نمی‌رسند، سردرد، سرگیجه، تهوع، ضعف، خواب‌آلودگی و احساس خستگی ممکن است با سرماخوردگی یا آنفلوآنزا اشتباه گرفته شوند. گاهی چند نفر از اعضای یک خانواده به‌طور هم‌زمان دچار سردرد و بی‌حالی می‌شوند، اما به‌جای احتمال مسمومیت، تصور می‌کنند همگی به یک بیماری فصلی مبتلا شده‌اند. در چنین شرایطی، ادامه حضور در محیط آلوده می‌تواند وضعیت را به‌سرعت وخیم‌تر کند. کاهش سطح هوشیاری، اختلال در عملکرد دستگاه عصبی، تشنج و در نهایت ایست قلبی و مرگ از پیامدهای احتمالی مسمومیت شدید هستند.

دودکشی که راه نجات را می‌بندد

در بسیاری از حوادث گازگرفتگی، مشکل از نقص در مسیر خروج محصولات احتراق آغاز می‌شود، دودکشی که به‌درستی نصب نشده، مسیر خروجی مسدودشده، اتصالات نامناسب یا نبود جریان هوای تازه می‌تواند شرایطی ایجاد کند که گازهای حاصل از احتراق به‌جای خروج از ساختمان، در فضای داخلی منتشر شوند. جلال ملکی، سخنگوی سازمان آتش‌نشانی و خدمات ایمنی شهرداری تهران، در گفت‌وگو با خبرنگار مهر از شهروندان خواست: پیش از راه‌اندازی وسایل گرمایشی، مسیر دودکش‌ها را بررسی کنند و از باز بودن مسیر ورود هوای تازه به ساختمان مطمئن شوند. وی همچنین نسبت به استفاده از دودکش‌های غیراستاندارد، به‌ویژه انواع فنری و آکاردئونی، هشدار داده و بر ضرورت استفاده از دودکش مناسب و نصب اصولی آن تأکید کرد. به گفته ملکی، ممکن است در ماه‌های گرم سال پرندگان در مسیر دودکش لانه بسازند یا اشیا و زباله‌ها راه خروج دود را مسدود کنند؛ بنابراین بررسی مسیر دودکش پیش از آغاز فصل سرما ضروری است.

ضرورت بازنگری تعرفه‌ها در نیمه دوم سال

میانگین معوقات پرستاران به حداقل ۶ ماه رسید

نایب رئیس اول شورای عالی نظام پرستاری با بیان اینکه میانگین معوقات پرستاران در کشور به حدود ۶ ماه رسیده، گفت: این تاخیر در برخی دانشگاه‌های علوم پزشکی به ۱۰ تا ۱۱ ماه می‌رسد.

دکتر یوسف رحیمی ، درباره پرداخت معوقات پرستاران اظهار کرد: میانگین کشوری معوقات پرستاری در ابتدای فعالیت دولت چهاردهم حدود ۱۲ تا ۱۴ ماه بود که با اقدامات انجام‌شده به حدود چهار ماه کاهش یافت. اقدامات در راستای پرداخت مطالبات در برخی دانشگاه‌های علوم پزشکی موثر بود؛ به نحوی حدود یک سال از مطالبات پرستاران که در بعضی دانشگاه‌ها که ۱۸ ماه عقب افتادگی داشتند، حدود یک سال از معوقات پرداخت شد. اما به‌تدریج، میزان این مطالبات دوباره افزایش پیدا کرد. او درباره آخرین وضعیت معوقات پرستاران توضیح داد: میانگین کشوری معوقات پرستاران حدود ۶ ماه است. اگر در این زمینه دقت و اقدام جدی صورت نگیرد، این احتمال وجود دارد به شرایط قبلی بازگردیم. پیامی درباره پرداخت پرستاران حدود چند هفته گذشته منتشر شده بود؛ بر اساس این پیام، وزارت بهداشت علاوه بر پرداخت‌هایی که دانشگاه‌های علوم پزشکی از محل منابع خود انجام می‌دهند، منابعی در اختیار دانشگاه‌ها قرار داده تا پرداخت مازادی انجام دهند. این اقدام می‌تواند حدود یک ماه از فاصله پرداخت مطالبات دانشگاه‌ها را جبران کند، اما همچنان فاصله قابل توجهی وجود دارد و برای رفع آن باید همت بیشتری صورت گیرد. رحیمی همچنین توضیح داد: البته برخی دانشگاه‌های کشور شرایط مطلوبی دارند و اغلب در شهر تهران مستقر هستند. میزان مطالبات پرستاری این دانشگاه‌ها با فاصله زمانی دو ماهه پرداخت می‌شود؛ در حالی که برخی دانشگاه‌ها ۱۰ تا ۱۱ ماه معوقه دارند. نایب رئیس اول شورای عالی نظام پرستاری درباره تاخیر در پرداخت تعهدات بیمه‌ها گفت: تا جایی که اطلاع دارم، سازمان تامین اجتماعی در سال جاری پرداختی نداشته و بیمه سلامت نیز حدود ۴۰ درصد مطالبات دانشگاه‌ها را پرداخت کرده است. چنین شیوه پرداختی سبب می‌شود که به نتیجه مطلوب نرسیم، منابع پرداخت مطالبات می‌بایست فراهم شود. نایب رئیس اول شورای عالی نظام پرستاری گفت: فردی که برای یک مجموعه کار کرده، می‌تواند مطالبات خود را با دریافت خسارت پیگیری کند و حتی وزارت بهداشت نیز می‌تواند بابت تأخیر بیمه‌ها در پرداخت مطالبات، موضوع دریافت خسارت دیرکرد را دنبال کند. نمونه‌هایی از این وضعیت را در برخی مجموعه‌ها، از جمله دانشگاه آزاد، مشاهده کرده‌ایم؛ افرادی که مدتی در آن مجموعه‌ها فعالیت کرده‌اند و پس از پرداخت نشدن مطالبات شکایت کرده‌اند.

گزارش

بدترین زمان‌ها و مکان‌ها برای بحث زوجین

طرح مسائل حساس و گفت‌وگو درباره اختلافات در زندگی مشترک، یکی از چالش‌برانگیزترین مراحل ارتباط میان زوجین است که اگر بدون رعایت اصول روان‌شناختی و زمان‌بندی مناسب انجام شود، به جای حل مسئله، به تنش‌های بیشتر دامن می‌زند؛ مهارتی که شناخت زمان طلایی و قواعد علمی آن نقش تعیین‌کننده‌ای در تحکیم بنیاد خانواده دارد. عاطفه عربی با بیان این‌که بهترین زمان و مکان برای طرح مسائل سخت چه موقع است، گفت: ۲۰ تا ۳۰ دقیقه اول ورود هر یک از زوجین به خانه برای گفت‌وگو نامناسب است و داشتن هوش هیجانی کمک می‌کند تا خستگی یا خشم همسر را تشخیص دهیم. بهترین زمان هنگامی است که هر دو طرف آرام و بدون خستگی باشند و مکان مناسب نیز محیطی خصوصی و بدون حواس‌پرتی‌هایی مانند تلفن همراه است. این روان‌شناس تصریح کرد: رعایت قواعد گفت‌وگو و داشتن «حق وقفه» یا مکث الزامی است. هنگام بروز علائم فیزیولوژیک تنش مانند بالارفتن ضربان قلب یا انقباض فک، فرد باید اعلام کند که به ۲۰ دقیقه زمان برای آرام‌سازی نیاز دارد. در این فاصله نباید به نشخوار فکری پرداخت و پس از بازگشت نیز بحث نباید به رختخواب کشیده شود. زمان‌هایی مانند اوج خشم، خستگی، گرسنگی، ورود مهمان یا ارسال پیام‌های طولانی در پیام‌رسان‌ها نیز از بدترین فرصت‌ها برای طرح مسائل حساس هستند. عربی درباره استفاده از جملات من‌محور به جای سرزنش اظهار کرد: با این روش از شروع‌های تند فاصله گرفته و گفت‌وگو را با شروعی نرم پیش می‌بریم. برای نمونه، به‌جای گفتن «تو اصلا به من توجه نمی‌کنی»، درست این است که بگوییم «وقتی شب‌ها سرگرم گوشی هستیم، احساس تنهایی می‌کنم؛ ارتباط دوطرفه‌مان برایم مهم است، امکان دارد هر شب ده دقیقه بدون تلفن همراه با هم گفت‌وگو کنیم؟». وی با اشاره به اینکه تعارض نشانه پویایی رابطه است، گفت: برای حل تعارضات زناشویی می‌توان هفت گام گاتمن را به کار گرفت که شامل به‌کارگیری جملات من‌محور، شروع نرم گفت‌وگو بدون انتقاد، بازگو کردن حرف‌های طرف مقابل و نشان‌دادن درک خود، ارزش قائل شدن برای احساسات طرف مقابل، ایجاد وقفه و تنظیم هیجان در اوج تنش، بازتعریف مشکل به‌صورت مشترک و مذاکره مبتنی بر منافع و نیازهای عمیق‌تر است.

خبر

تأکید مدیرکل فرهنگ بوشهر بر نهادینه‌سازی فرهنگ مطالعه در هفته کتاب و کتابخوانی

گروه استانها / بوشهر:

هم‌زمان با سی‌وچهارمین دوره هفته کتاب و کتاب‌خوانی جمهوری اسلامی ایران، جشن زنگ کتاب با حضور مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان بوشهر، معاون فرهنگی و امور رسانه ای اداره کل فرهنگ، معاون فرهنگی اداره کل آموزش و پرورش استان و جمعی از نمایندگان دستگاه‌های اجرایی در مدرسه ابتدایی شهدای بسیج بوشهر برگزار شد؛ آئینی که با اجرای برنامه‌های فرهنگی و هنری بر اهمیت ترویج فرهنگ مطالعه در میان نسل کودک و نوجوان تأکید داشت.

هم‌زمان با سی و چهارمین دوره هفته کتاب و کتاب‌خوانی جمهوری اسلامی ایران، جشن زنگ کتاب با حضور محمدحسین زندویان مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان بوشهر، عباس مطاف معاون فرهنگی و امور رسانه اداره کل فرهنگ، محمود حسنی توابع معاون فرهنگی اداره کل آموزش و پرورش و جمعی از نمایندگان ادارات و دستگاه‌های اجرایی در سالن مدرسه ابتدایی شهدای بسیج بوشهر برگزار شد. این آئین با هدف ترویج فرهنگ کتاب‌خوانی و ایجاد علاقه و انگیزه به مطالعه در میان دانش‌آموزان برگزار شد و با اجرای برنامه‌های متنوع فرهنگی و هنری از جمله سرود، نمایش تئاتر، برپایی ایستگاه نقاشی و کاردستی و دکلمه‌خوانی فضایی شاد و آموزنده برای دانش‌آموزان فراهم آورد. محمدحسین زندویان مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان بوشهر در این آئین با تأکید بر ضرورت نهادینه‌سازی فرهنگ مطالعه در میان کودکان و نوجوانان اظهار کرد: ترویج فرهنگ کتاب و کتاب‌خوانی در میان دانش‌آموزان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و تحقق این هدف نیازمند برنامه‌ریزی اصولی و اجرای فعالیت‌های مستمر فرهنگی است.

وی افزود: کتاب‌خوانی نباید صرفاً به مناسبت‌های خاص یا فعالیت‌های مقطعی محدود شود، بلکه باید به بخشی از سبک زندگی دانش‌آموزان تبدیل شود تا عادت مطالعه از سال‌های نخست زندگی در وجود آنان شکل بگیرد و در مسیر رشد و آینده تحصیلی و اجتماعی‌شان استمرار داشته باشد.

خبر ویژه

مدیرعامل شرکت گاز کردستان:

تامین گاز طبیعی منازل مسکونی اولویت شرکت گاز است

کردستان/محبت هرس مالی:

مهندس احمد فعله‌گری مدیرعامل شرکت گاز استان گفت: اولویت شرکت گاز تامین گاز طبیعی منازل مسکونی بوده و در این زمینه فرهنگ سازی مصرف بهینه امری بی بدیل است. احمد فعله‌گری در جلسه کارگروه مدیریت بحران که در سالن جلسات شرکت گاز استان کردستان برگزار شد، اظهار کرد: شرکت گاز استان کردستان تمام سعی و کوشش را بر مبنای تامین گاز برای تمام بخش های مسکونی، تجاری و صنعتی متمرکز کرده ولی در صورت ناترازی بین تولید و مصرف گاز طبیعی اولویت شرکت گاز استان کردستان تامین گاز طبیعی منازل مسکونی است.

مدیر عامل شرکت گاز استان کردستان در ادامه سخنان خود به وضعیت اضطراری سال جاری اشاره کرد و گفت: در جنگ ۱۲ روزه و جنگ رمضان که توسط امریکایی جهان خوار و رژیم صهیونیستی کودک کش به مردم انقلابی تحمیل گردید ۴ پالایشگاه در جنوب کشور مورد اصابت قرار گرفت و قسمتی از تولید از مدار خارج گردید و این جنگ ناجوانمردانه باعث گردید ایستگاه تقلیل فشار شهرستان کامیاران نیز مورد اصابت قرار گیرد و ذکر این موارد موجب می گردد نظر مشترکین به این نکته اساسی معطوف گردد که در سال جاری کاهش مصرف گاز طبیعی کمک شایانی به خادمان شرکت ملی گاز می کند که در ارائه خدمات تعللی ایجاد نشود.

مدیرعامل شرکت گاز استان ایلام بیان کرد:

تاب‌آوری خطوط گاز ایلام در برابر بلایای طبیعی

گروه استانها / ایلام:

مدیرعامل شرکت گاز استان ایلام با تأکید بر اهمیت ایمنی و تاب‌آوری خطوط تغذیه و توزیع در برابر بلایای طبیعی، از الزام بازدیدهای متوالی و سرزده از پروژه‌های مقاوم‌سازی در سطح استان خبر داد و گفت: مقاوم‌سازی خطوط تغذیه در شهرستان‌های چوار، ملکشاهی، آبدانان، دره‌شهر، بدره و دهلران در دستور کار قرار دارد.

علی سلیمانی به همراه اعضای کمیته کنترل پروژه شرکت گاز استان، از روند پیشرفت پروژه مقاوم‌سازی خطوط تغذیه و توزیع شهرستان چوار بازدید کرد و با اشاره به اهمیت حیاتی زیرساخت‌های گازی، بر ضرورت ارتقای ایمنی خطوط و افزایش تاب‌آوری شبکه در برابر بلایای طبیعی همچون سیل و زلزله تأکید کرد.

وی با تأکید بر لزوم انجام بازدیدهای متوالی و سرزده از پروژه‌های مقاوم‌سازی در سطح استان افزود: نظارت میدانی مستمر و بدون هماهنگی، تضمین‌کننده کیفیت اجرا و سرعت پیشرفت پروژه‌ها در راستای خدمات‌رسانی پایدار به هم‌استانی‌های عزیز است.

مدیرعامل شرکت گاز استان ایلام با اشاره به جنبه‌های فنی پروژه، بر اهمیت آنالیز و انجام آزمایش‌های زمین‌شناسی و گمانه‌زنی‌ها برای شناخت دقیق‌تر شرایط خاک و

جنس زمین تأکید کرد و افزود: لحاظ کردن این پارامترهای فنی در نحوه و چگونگی انجام عملیات مقاوم‌سازی، از الزامات اساسی برای افزایش ایمنی و طول عمر خطوط گاز است.

سلیمانی تصریح کرد: عملیات مقاوم‌سازی خطوط تغذیه و توزیع شهرستان چوار با بهره‌گیری از نتایج گمانه‌زنی‌های زمین‌شناسی و آنالیز دقیق جنس خاک منطقه در حال اجراست؛ اقدامی که به گفته کارشناسان، شناخت کامل از شرایط بستر و لایه‌های زیرسطحی را امکان‌پذیر کرده و زمینه را برای انتخاب روش‌های اجرایی متناسب با مخاطرات طبیعی فراهم می‌سازد.

وی ادامه داد: در همین راستا، کمیته کنترل پروژه شرکت گاز استان ایلام به صورت دوره‌ای میزان پیشرفت فیزیکی، کیفیت مصالح به‌کاررفته و انطباق اجرا با استانداردهای فنی را مورد ارزیابی قرار می‌دهد.

مدیرعامل شرکت گاز استان ایلام در بخش دیگری از سخنان خود، مقاوم‌سازی شبکه گاز را نه تنها یک پروژه عمرانی، بلکه سرمایه‌گذاری در پایداری خدمات‌رسانی به مردم دانست و تصریح کرد: تداوم جریان گاز طبیعی در شرایط بحرانی، حق مسلم شهروندان است و این مجموعه موظف است با پیشگیری از حوادث احتمالی، آرامش خاطر را برای خانواده‌ها و واحدهای صنعتی فراهم کند.

وی افزود: این رویکرد در قالب برنامه‌ای مدون برای تمام شهرستان‌های استان دنبال می‌شود و هیچ نقطه‌ای از شبکه نباید از چتر ایمنی و نظارت خارج بماند.

سلیمانی اظهار داشت: بازدیدهای میدانی و نظارت‌های سرزده از پروژه‌های مقاوم‌سازی در سطح استان به صورت مستمر ادامه خواهد یافت تا اطمینان از اجرای دقیق استانداردها و ارتقای هرچه بیشتر تاب‌آوری زیرساخت‌های گازی حاصل شود.

بر اساس این گزارش، مقرر شد گزارش جامعی از روند اجرایی پروژه مقاوم‌سازی شهرستان چوار همراه با پیشنهادهای فنی کمیته کنترل پروژه برای تسریع در روند کار و رفع موانع احتمالی، در جلسه آتی شورای فنی شرکت ارائه شود.

با حضور معاون وزیر نفت در امور گاز؛

تفاهم‌نامه کاهش حریم خطوط انتقال گاز در کرانه شمالی مشهد امضا شد

مشهد / امیر علی حیدری:

تفاهم‌نامه کاهش حریم خطوط لوله انتقال گاز در کرانه شمالی شهر مشهد، با هدف فراهم کردن زمینه اجرای طرح احیای این محدوده و رفع یکی از موانع زیرساختی توسعه شهری، با حضور معاون وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران، میان منطقه چهار عملیات انتقال گاز و شهرداری مشهد امضا شد.

سعید توکلی در حاشیه امضای این تفاهم‌نامه، با تأکید بر اینکه توسعه شهری و پایداری شبکه انتقال گاز دو اولویت هم‌راستا و نه متضاد هستند، اظهار کرد: شرکت ملی گاز ایران همواره خود را همراه مدیریت شهری می‌داند و آماده است در چارچوب مسئولیت‌های حاکمیتی خود، ضمن رعایت کامل استانداردها و مقررات حریم خطوط انتقال گاز، زمینه اجرای طرح‌های توسعه‌ای در حوزه شهری را نیز فراهم کند.

وی ادامه داد: بر اساس توافق انجام‌شده، کاهش حریم خطوط لوله انتقال گاز در محدوده‌ای به طول ۳۵ کیلومتر در شمال مشهد در دستور کار شرکت ملی گاز ایران قرار گرفته است و تجربه این تفاهم‌نامه نشان می‌دهد که می‌توان با تکیه بر مطالعات مهندسی دقیق و ارزیابی ریسک، میان الزامات ایمنی شبکه انتقال گاز و ضرورت‌های توسعه شهری، تعادلی کارآمد و مسئولانه برقرار کرد.

معاون وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران تصریح کرد: ایمنی شهروندان و پایداری جریان انرژی، خط قرمز ماست و هر اقدام اصلاحی در حوزه حریم خطوط لوله انتقال گاز در کشور، مشروط به تضمین هر دو اصل خواهد بود. احمد امتحانی، مدیر منطقه چهار عملیات

انتقال گاز نیز با اشاره به اینکه اجرای خط انتقال گاز سرخس-نکا به ۵۰ سال قبل بازمی‌گردد، تصریح کرد: بر اساس استانداردها و مقررات مربوط، حریم ایمنی این خط ۲۰۰ متر از هر طرف است. وی افزود: طی سال‌های اخیر، گسترش روزافزون ساخت‌وسازهای شهری و روستایی در تقابل با صیانت از حریم ایمنی خطوط انتقال گاز، به مانعی برای خدمات‌رسانی مؤثر به هموطنان و توسعه شهری در کرانه شمالی کلان‌شهر مشهد تبدیل شده است. امتحانی ادامه داد: برای حل این معضل، با انجام مطالعات مهندسی و ارزیابی ریسک دقیق و کامل از سوی کارشناسان منطقه چهار عملیات انتقال گاز، زمینه ایمن‌سازی و کاهش حریم این خط فراهم شد؛ به‌گونه‌ای که با احداث یک ایستگاه کنترل فشار در ابتدای ورود این خط به حریم قانونی شهر مشهد، حریم ایمنی ۳۵ کیلومتر از این خط لوله، از ۴۰۰ متر فعلی به حدود ۵۲ متر کاهش می‌یابد. وی تصریح کرد: بر اساس مفاد این تفاهم‌نامه، شهرداری مشهد نیز متعهد شده است حریم جدید را به‌طور کامل پاک‌سازی، حفظ و صیانت کند و مانع هرگونه تجاوز به آن شود. مدیر منطقه چهار عملیات انتقال گاز با اشاره به پیگیری‌های مجدانه نمایندگان مردم مشهد در مجلس شورای اسلامی و همراهی استاندار خراسان رضوی، مشاور عالی وی و دیگر مسئولان ارشد استانی و شهری اظهار کرد: خوشبختانه زمینه حل این معضل قدیمی کلان‌شهر مشهد با همکاری و هم‌افزایی همه نهادهای ذی‌ربط شهری و استانی و حمایت‌های مدیران ارشد شرکت ملی گاز ایران فراهم شده است.

خبری از تخصیص ارز برای واردات قطعات و مواد اولیه نیست

تناقض در سیاست‌های انرژی

سهیلا روزبان / گروه انرژی

افزایش سهم بورس سبز از بازار خرید و فروش برق هم نتوانست سرمایه گذاری در صنعت برق را جذاب کند. فعالان اقتصادی می گویند که مثل همیشه پای دخالت های دولت در میان است. محمد بیات رییس انجمن نیروگاه‌های تولیدپراکنده می گوید: «اوایل تابستان امسال هنوز خبر چندانی از دخالت های دولت در بورس نبود، قیمت برق در تابلو در مرداد حتی تا ۱۵ هزار تومان رسید اما کمی بعد دولت تصمیم به خروج پتروشیمی ها از بورس گرفت.» البته این تصمیم لزومانه برای حمایت از واحدهای پتروشیمی بلکه برای اجابت خواسته های فولادسازان گرفته شده بود. به گفته این فعال صنعت برق، «صنایع فولادی اعتراض کرده بودند که پتروشیمی ها برق را با قیمت های بالاتری خریداری کرده و این مساله باعث افزایش قیمت ها در تابلو بورس می شود. حال آنکه صنعت فولاد توانِ خریدِ برق با آن قیمت ها را نداشت و به همین دلیل خواستارِ خروجِ پتروشیمی ها شدند.» او در بخش دیگری از سخنان خود چالش های فعالین صنعت برق در دریافت ارز را مورد انتقاد قرار داده و می گوید که برخلاف گذشته، اکنون به بخش تولید پراکنده (DG) و مولدهای گازسوز، ارز مورد نیاز تخصیص داده نمی شود و برای واردات قطعات یدکی با مشکلات جدی مواجه هستیم. اگرچه وزارت صمت و وزارت نیرو از تشکیل «میز مشترک» برای حل این چالش ها سخن می گویند و وعده می دهند که روند ثبت سفارش بدون مشکل انجام می شود، اما واقعیت این است که در چند ماه اخیر هیچ ارز مؤثری به این حوزه تخصیص نیافته است. محمد بیات رییس انجمن نیروگاه های پراکنده در ادامه گفتگوی خود ظرفیت این نیروگاه را مورد ارزیابی قرار داده و از نقش موثر آنها در رفع ناترازی برق سخن گفته که ادامه می آید: بر اساس برنامه هفتم توسعه تا پایان این برنامه حدود ۶۰ درصد خرید و فروش برق باید در بورس و بر اساس نظام عرضه و تقاضا صورت گیرد. آمارهای موجود نشان می دهد که تا اینجای کار بیش از ۳۰ درصد هدف گذاری محقق شده است. اما سوال اصلی اینجاست که افزایش مبادلات در بورس به رونق سرمایه گذاری در این حوزه هم منجر شده است؟ بدون شک اگر بورس در مسیر صحیح خود حرکت کند، سرمایه‌گذاری در صنعت برق توجیه پذیر بوده و سرمایه‌گذاران به این سو حرکت می کنند. اما با رویه‌ای که دولت پیش گرفته و کنترلِ دستوریِ قیمت‌ها در بورس انرژی، در عمل شاهد ایجادِ فاصله‌ای عمیق میان سرمایه‌گذاران و صنعت برق (اعم از تجدیدپذیرها و نیروگاه‌های کوچک‌مقیاس) هستیم. متاسفانه مداخلات دولتی، قیمت برق در بورس را به سطح بسیار پایین‌تر از ارزشِ واقعیِ آن رسانده است. جدای از این خروجِ مقطعیِ پتروشیمی‌ها از بورس برق آزاد، که با دستورِ رئیس جمهور و پیگیریِ وزارت صمت رخ داد، باعث شد برق با قیمتی پایین‌تر از قیمتِ تمام‌شده به صنعت عرضه شود و این امر آسیب‌های جدی به نیروگاه‌ها وارد کرد.

اگر قرار بود بازار روال طبیعی خود را طی می‌کرد، برق در بورس باید به چه قیمتی عرضه می‌شد؟

در مرداد، قیمت‌ها در تابلوی برق آزاد به بیش از ۱۵ هزار تومان رسیده بود که با قیمت واقعیِ آن همخوانی داشت. اما با دخالتِ وزارت نیرو که منجر به خروج پتروشیمی‌ها و ورودِ نیروگاه‌های دولتی و انرژی اتمی به بورس شد، این قیمت تغییر کرد و حتی به زیر ۵ هزار تومان سقوط کرد؛ رقمی که دیگر هیچ توجیهی برای تولید برق ندارد.

چرا وزارت نیرو به عنوان متولی صنعت برق باید به دنبال خارج کردن پتروشیمی‌ها از بورس باشد؟

از نظر ما برای این اقدام هیچ منطقی ندارد. وجودِ پتروشیمی‌ها به طور طبیعی به بهبودِ وضعیتِ عرضه و تقاضا کمک می‌کرد. شنیده‌ها حاکی از آن است که صنایع فولادی اعتراض کرده بودند که پتروشیمی‌ها برق را با قیمت‌های بالاتری خریداری کرده و این مساله باعث افزایشِ قیمت‌ها در تابلو بورس می‌شود. حال آنکه صنعت فولاد توانِ خریدِ برق با آن قیمت‌ها را نداشت و به همین دلیل خواستارِ خروجِ پتروشیمی‌ها شدند. این اقدام در نهایت باعث شد قیمت‌های واقعی در بورس کشف نشود و با خروج پتروشیمی‌ها، قیمت‌ها به شدت سقوط کرد و بسیاری از سرمایه‌گذاران را از ورود به این عرصه پشیمان ساخت.

خروجِ پتروشیمی‌ها، چه میزان از تقاضای بورس را تحت‌الشعاع قرار داد؟

پتروشیمی‌ها حدوداً هزار مگاوات برق از بورس آزاد خریداری می‌کردند. با خروج آن‌ها، تقاضا از بین رفت و قیمت‌ها به شدت افت کرد. این میزان (۱۰۰۰ مگاوات)، بیش از یک‌سومِ کلِ معاملاتِ بورسِ آزاد را شامل می‌شد.

در مورد عرضه برق نیروگاه‌های دولتی در بورس سخن گفنید. آیا دولت چنین اجازه ای را دارد؟ این اقدام دولت به معنی کاهش انگیزه سرمایه گذاری میان فعالان اقتصادی بخش خصوصی نمی شود؟

طبق قانون، نیروگاه‌های جدیدالاحداث باید وارد بورس شوند. اما مصوبه‌ای که مجلس در خصوص انرژی اتمی داشت که بر اساس آن نیروگاه اتمی بوشهر نیز اجازه می یافت که برق خود را به قیمت آزاد بفروشد. از نظرِ بنده این اقدام دولت توجیهِ چندانی نداشت و عملاً باعث شد نیروگاه‌هایی که برق خود را در بورس عرضه می‌کردند (که عمدتاً مقیاس کوچک بودند) با چالش جدی مواجه شوند.

به نظر شما برای خروج از این بن بست چه باید کرد؟

به اعتقادِ من، دستورالعملِ اجراییِ «بند ب ماده ۴۳» که به تازگی ابلاغ شده، باید هرچه زودتر اجرایی شود تا بازارِ برق آزاد عمق پیدا کند و مشترکین بالای ۳۰ کیلووات بتوانند برق خود را از این بازار تأمین کنند. اگر این اتفاق می‌افتاد، تقاضای ایجاد شده توسط پتروشیمی‌ها - که به دلیل آسیب‌دیدگیِ یوتیلیتی‌هایشان مجبور بودند برق را از منبعی مطمئن مانند نیروگاه‌های کوچک‌مقیاس تهیه کنند - پاسخ داده می‌شد. اما متأسفانه آن تقاضا توسط وزارت نیرو از دور خارج شد. اگر «بند ب ماده ۴۳» به سرعت عملیاتی نشود، سرمایه‌گذاری در صنعت برق متوقف خواهد شد؛ چراکه رشدِ قیمتِ فروشِ برق با رشدِ هزینه‌های تولید هیچ تناسبی ندارد و اصلاً توجیه‌پذیر نیست.

با توجه به شرایط فعلی بازار آزاد برق، وضعیت قیمتی و نرخ بازگشت سرمایه در حوزه نیروگاه‌های مقیاس کوچک را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

در واقع کاهش قیمت برق در بورس باعث شده که مدت زمان بازگشت سرمایه در این حوزه به بیش از ۵ سال افزایش یابد. اما با توجه به رشد افسارگسیخته هزینه‌ها، شامل نرخ ارز، تورم و هزینه‌های تأمین قطعات یدکی (که عمدتاً وارداتی هستند)، ممکن است که زمان بازگشت سرمایه به بیشتر از اینها نیز افزایش پیدا کند. برخلاف گذشته، اکنون به بخش تولید پراکنده (DG) و مولدهای گازسوز، ارز مورد نیاز تخصیص داده نمی‌شود و برای واردات قطعات یدکی با مشکلات جدی مواجه هستیم.

همانطور که همگی به خوبی می دانیم کشور با بحران شدید انرژی مواجه است. با توجه این بحران آن نگاه دولت به سرمایه گذاران این حوزه تغییری کرده است؟ آیا اولویت خاصی در تامین و تخصیص ارز مشاهده می شود؟

بیش از یک سال است که در زمینه ثبت سفارش برای قطعات یدکی توفیق چندانی نداشته‌ایم. برخلاف گذشته، اکنون به بخش تولید پراکنده (DG) و مولدهای گازسوز، ارز مورد نیاز تخصیص داده نمی‌شود و برای واردات قطعات یدکی با مشکلات جدی مواجه هستیم. اگرچه وزارت صمت و وزارت نیرو از تشکیل «میز مشترک» برای حل این چالش‌ها سخن می‌گویند و وعده می‌دهند که روند ثبت سفارش بدون مشکل انجام می‌شود، اما واقعیت این است که در چند ماه اخیر هیچ ارز مؤثری به این حوزه تخصیص نیافته است. وضعیت برای تجدیدپذیرها ظاهراً بهتر به نظر می‌رسد، احتمالاً به دلیل حجم بالای تبلیغات و توجهی که روی این بخش متمرکز شده است. اما واقعیت میدانی این است که در همین چند ماه اخیر، آن‌ها نیز در دریافت ارز با مشکلات جدی روبه‌رو بوده‌اند.

دولت چهاردهم تمرکز زیادی روی توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر دارد و به نظر می رسد که توسعه در این بخش را اهکار مقابله با ناترازی می داند. این دیدگاه از نظر شما تا چه اندازه درست است؟

با وجود ناترازی ۲۰ هزار مگاواتی برق، ما هنوز هماهنگی لازم را بین وزارت نیرو و وزارت صمت برای بهره‌گیری از این ظرفیت ایجاد نکرده‌ایم. در اینکه دنیا به سمت توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر رفته و ما نیز باید در این مسیر حرکت کنیم شکی نیست؛ اما نباید فراموش کرد که بازدهی در نیروگاه‌های خورشیدی تنها ۲۳ درصد بوده و در ساعت پیک شب این نیروگاه‌ها در عمل کارایی نمی‌توانند داشته باشند.

رئیس کمیسیون عمران، احداث و امور زیربنایی اتاق تهران:

نیروگاه پشت‌بامی می‌تواند جزو الزامات احداث ساختمان شود

رئیس کمیسیون عمران، احداث و امور زیربنایی اتاق تهران با تأکید بر امکان استفاده از ظرفیت پشت‌بام مجتمع‌های مسکونی برای تولید برق خورشیدی، گفت: اجرای طرح «هر خانه یک نیروگاه» در ساختمان‌های چند واحدی نیازمند آماده‌سازی زیرساخت‌های فنی و تدوین ساز‌وکاری شفاف برای تقسیم هزینه‌ها و منافع میان مالکان است.

ایرج رهبر با اشاره به اجرای طرح توسعه نیروگاه‌های خورشیدی و «هر خانه یک نیروگاه»، گفت: اجرای این طرح می‌تواند به یکی از الزامات و ملاحظات ساخت و ساز تبدیل شود و منافاتی با فرآیند احداث ساختمان ندارد؛ البته برای تحقق آن باید از پیش زیرساخت‌های فنی و اجرایی لازم پیش‌بینی و آماده شود. وی افزود: در مجتمع‌های مسکونی که تعداد مالکان و ساکنان آن از ۱۰ واحد بیشتر است، استفاده مشترک از پشت‌بام برای نصب تجهیزات خورشیدی نیازمند برنامه‌ریزی دقیق است زیرا واحدهای یک ساختمان ممکن است از نظر متراژ و میزان مصرف برق شرایط یکسانی نداشته باشند؛ بنابراین باید مشخص شود هر واحد چه سهمی در تأمین هزینه‌ها دارد و منافع حاصل از تولید برق چگونه میان ساکنان توزیع می‌شود. رهبر با تأکید بر ضرورت شفافیت در این فرآیند تصریح کرد: باید از ابتدا سهم هر واحد در استفاده از ظرفیت نیروگاه، میزان مشارکت در هزینه‌های احداث و نحوه بهره‌مندی از برق تولیدی مشخص باشد تا حقوق هیچ‌یک از مالکان تضییع نشود. به باور این فعال صنعت ساختمان می‌توان با پیش‌بینی سامانه‌های کنترل و اندازه‌گیری مستقل، میزان مصرف و سهم هر واحد را به‌صورت دقیق محاسبه کرد.

گزارش

محورهای پیشنهادی بخش خصوصی برای عبور از ناترازی انرژی

عضو اتاق ایران پنج محور توسعه عرضه گاز، تنوع‌بخشی به تولید برق، بهینه‌سازی مصرف، اصلاح بازار برق و گسترش تجارت منطقه‌ای انرژی را به عنوان راهبردهای عبور از ناترازی انرژی مطرح کرد. حمیدرضا صالحی امروز در نشست هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی ایران با اشاره به ظرفیت‌های گسترده ایران در حوزه گاز و انرژی خورشیدی، تدوین یک راهبرد ملی برای مدیریت ناترازی انرژی را ضروری دانست و گفت: این راهبرد باید سه هدف اصلی را دنبال کند؛ در کوتاه‌مدت از توقف تولید و فعالیت صنایع جلوگیری کند، در میان‌مدت تعادل پایداری میان تولید، مصرف و سرمایه‌گذاری ایجاد کند و در بلندمدت زمینه حضور مؤثر ایران در بازار منطقه‌ای انرژی را فراهم آورد. وی پنج محور اصلی این راهبرد را توسعه و افزایش عرضه گاز، متنوع‌سازی سبد تولید برق، بهینه‌سازی مصرف و ارتقای بهره‌وری، اصلاح بازار برق و سازوکارهای سرمایه‌گذاری و همچنین گسترش تجارت منطقه‌ای انرژی عنوان کرد. صالحی با بیان اینکه حدود ۸۰ درصد نیروگاه‌های کشور به گاز وابسته‌اند، بر لزوم سرمایه‌گذاری در توسعه میادین گازی، افزایش ظرفیت تولید در پارس جنوبی، جمع‌آوری گازهای مشعل و بهینه‌سازی مصرف گاز در ساختمان‌ها تأکید کرد. به گفته وی، سیاست‌گذاری در این بخش نباید صرفا بر افزایش تولید متمرکز باشد، بلکه باید افزایش ارزش اقتصادی هر مترمکعب گاز نیز در اولویت قرار گیرد. عضو هیئت نمایندگان اتاق ایران همچنین توسعه نیروگاه‌های خورشیدی، به‌ویژه در مقیاس خانگی، و اصلاح الگوی مصرف انرژی در بخش‌های صنعت، ساختمان و کشاورزی را از الزامات مدیریت ناترازی دانست. وی تأکید کرد: بهینه‌سازی مصرف انرژی باید به‌عنوان یک بازار اقتصادی و فرصت سرمایه‌گذاری برای بخش خصوصی تعریف شود تا زمینه مشارکت فعال‌تر این بخش فراهم شود. صالحی با انتقاد از الزام صنایع به احداث نیروگاه در چارچوب ماده ۴، این سیاست را نیازمند بازنگری دانست و بر ضرورت توسعه بازار برق و بورس انرژی تأکید کرد.